Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

1943 szeptember 1, szerda

Ára: 20 fillér

DEBRECZENI UJSÁG
HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGŐ.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

8 OLDAL | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLVII ÉVFOLYAM 197 SZÁM

A.H.R. MÚZEUM KIRLAPOSZTÁLYA

Királyt gyászolnak

Magyarországon a középületeken fekete lobogót lenget a szél, az újságok gyászkeretben jelentek meg és a magyar nemzet minden fia mélységesen meghatva vette tudomásul, — hogy a baráti és rokon Bulgária királya, II. Boris elhunyt. Egy királyt gyászolunk, akit férfikora delén ragadott el a halál és aki nemcsak egy velünk barátságban élő nép koronás királya volt, olyan népé, amellyel a történelem tanusága szerint soha ellenséges viszonyban nem állottunk, hanem akinek ereiben Koháry ős révén magyar vér is csörgedezett.

Őszinte gyászt érez II. Boris király halála felett az egész magyar nemzet és ebben a gyászban csak az a vigasztaló és megnyugtató is, hogy a fiatalon elhunyt uralkodónak elárvult trónjára a törvényes örökös ül, ugyanannak az uralkodó családnak sarja, amelynek szenióra a ma is élő volt bolgár király, Ferdinánd, a hajdani délcseg magyar huszártiszt, aki uralkodó korában is mindenkor tökéletesen zengő magyar nyelven társalgott magyar vendégeivel.

A rokoni kapcsolat tehát, — amely minket a bolgár néphez fűz, kettős. Több mint ezer esztendővel ezelőtt ugyanazon ázsiai sikról jöttünk Nyugat felé s magyar és a bolgár és azt a vérségi kapcsolatot, amely köztük ősidőktől fogva megvolt, csak szorosabbá, bensőbbé tette a dinasztia erejében folyó magyar vér. És a két nemzet sorsának kereke is ugyanazt az irányt járta a történelem útjain. Hadak útján jutott el mindkét nép a mai súlyos órákig. Harcolt életéért, nemzetéért, jobb jövőjéért a magyar épúgy, mint a bolgár és mindenkor gazdag volt hadiérényekben egyik úgy, mint a másik. Az elmult világháborúban is együtt véreztek bolgár és magyar hősök, a krónikás és kobzos itt is, ott is, dalban, regében számos nemzeti vértanú emlékét örökítette meg.

Ezért érzi ma a fejedelmi ravatal mellett a magyar nép, — hogy nemcsak a testvér bolgárt, hanem őt is gyász és veszteség érte. Meggyászoljuk a bolgárok nemeslelkű, fiatal királyát és testvérjobbunkat nyujtjuk gyászoló alattvalóinak. Melegen szorítjuk meg kezüket és kívánjuk nekik, kívánjuk az egész szép országnak a felemelkedést, boldogulást, anyagi és erkölcsi javakban gazdagodást. Kívánjuk a példásan szorgalmas és munkás bolgár testvérnek Isten bőséges áldását, kívánjuk, hogy új királyuk uralma alatt éljenek békességben, jólétben, megelégedetten. Kívánjuk, hogy levehessék harci harcipájukról a nyerget, eke elé foghassák őket, felszánthassák velük hazájuk termékeny földjét és hogy ott a nemzeti hősök ősi sírjai felett fakadjon az élet, lengjen szélben a fehér kenyeret termő búzakalász.

Felemelték a finomliszt fejadagot szeptember első napjától

Dániában 1200 katonatisztet internáltak

Lemondott a dán kormány -- Letartóztatták a kopenhágai zsidó hitközség elnökét
Óriási anyag- és emberveszteséget szenvedett a Szovjet -- Az angolszász haderő nagy vesztesége -- Boris bolgár király a ravatalon
Churchill angol miniszterelnök rádióbeszéde
A francia határon letartóztatták a Spanyolországba készülő Cianó grófot

A VILÁGHÁBORU NEGYEDIK ÉVFORDULÓJA van ma, szeptemben 1-én. 1939 nyárutóján, szeptember elsejére virradóra indultak meg a német hadak Lengyelország területére és azóta tart a világháború, amely földrészeket szólított fegyverbe. XII. Pius pápa elérkezettnek látja az időt, hogy felemelje szavát a háború ellen és szerdán rádiószózatában szólítja fel a világot a békére. A rádiószózatot a vatikáni rádióállomás közvetíti délután 13 óra 15 perckor és számos ország állomása is veszi. Utoljára a pápa 1942 karácsonyán intézett békeszózatot a világhoz és most ismétli meg felhívását.

A NAPI ESEMÉNYEK ÉLÉRE KIVÁNKOZIK az a hír, amely még Olaszország átállításából ered és amely Cianó grófról, a volt olasz külügyminiszter, legutóbb vatikáni nagykövetről érkezett: olasz carabinerek, csendőrök a francia határtól pár kilométerre letartóztatták, amikor francia területen át akart Spanyolországba menni feleségével és három gyermekével együtt. Cianó parancsnak volt öltözve és 500 ezer francia frank volt nála — mint a hivatalos jelentés közölte. Cianó grófot az olasz hatóságok őrizetbe vették.

DANIA FELŐL UJABB HIREK érkeztek és ebből az állapítható meg — hogy a német megszálló hatóság erélyes kézzel teremt rendet és elfojt minden rendzavaró mozgalmat, amely a külföldi ügynökök izgató működésének eredménye. A dán szociáldemokrata kormány lemondott. A dán tényleges és tartalékos tiszteket őrizetbe vették. A német kormány szükségszerű intézkedését a német félhivatalos így magyarázza: Rosszul ismerné Németországot, aki azt hinné, hogy német részről szenvedőlegesen tudomásulveszik a történteket és megvárják, amíg „a gróf a vízbe fúl". Az illetékes német tényezők mindent megtesznek, hogy a rend és nyugalom, amely eddig Dániát jellemezte, továbbra is fennmaradjon ebben az országban.

BULGÁRIÁBAN MINDEN INTÉZKEDÉS megtörtént a vasárnapi nagy temetésre. Berlinben a bolgár helyzetet a király váratlan halála után is változatlanul szilárdnak ítélik meg. A király példát adott uralkodása ideje alatt arra, hogyan kell irányítani az adott helyzetben Bulgária politikáját, és ezt a példát bizonyára követni fogják az ország eljövendő mértékadó személyiségei. Magyarország Kormányzója a bolgár népet ért nagy csapás és gyász alkalmával —, amelyben őszinte együttérzéssel osztozik a magyar nép is — a honvédség számára másodfokú országos gyászt rendelt el.

A LÉGIHÁBORU TELJES ERŐVEL tombol a világháború évfordulóján is. Az angolszászok Münchent és általában Nyugat-Németország vidékét bombázták és a torrortámadásnak sok áldozata van és tetemes kárt is okoztak. 25 brit bombázó pusztult el itt, míg Nápoly környéke bombázásánál 60 támadó gépből 26 gép pusztult el. A német légi erő Augusta kikötőjét támadta igen eredményesen és szállító hajókat süllyesztett és rongált meg. — A keleti arcvonalon az elkeseredett harcok folyamatban vannak a déli részen, Mius—Taganrog szakaszon és a charkovi térségben, Poltava irányában. A szovjet hatalmas veszteségei még növekedtek.

Elkeseredett harcok a keleti arcvonalon

Berlin, augusztus 31. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli:

Az ellenség hétfőn is nem csökkenő hevességgel folytatta támadásait a keleti arcvonal déli és középső szakasza ellen. Az elkeseredett harcok még folynak. **9 szovjet páncélost pusztítottunk el.**

A Taganrogtól nyugatra eső tengerrészen könnyű német tengerészeti erők hat ellenséges motoros ágyúnaszád közül kettőt elsüllyesztettek, két bombázót lelőttek s foglyokat ejtettek.

A miuszi arcvonalon folyó csatában a mult héten különösen kitüntette magát a 70. gránátos ezred 3. zászlóalja Kecht alezredes vezetése alatt.

Gyors német harci repülőgépek újabb nappali támadást intéztek Augusta kikötője ellen és meglepetésszerű mélytámadásban megrongáltak egy ellenséges szállítóhajót, valamint súlyosabban egy partraszállási hajót. A közben kialakult légi ütközetben egy Spitfire gépet elpusztítottunk.

Olaszország felett 26, Németország felett 25 ellenséges repülőgép pusztult el

A német vadászrepülők Nápoly térségében **egy 60 támadó gépből álló repülőkötelékből 26 gépet lőttek le.** Az Atlanti óceán fölött német távolsági vadászgépek egy nagy brit vízi repülőgépet lelőttek.

Erős ellenséges légi erők a keddre virradó éjszakán nyugat-németországi területet támadtak, különösen München, Gladbach és Rheydt városokat. Nagy rombolásokat okoztak, a lakosság veszteségei tetemesek. Az eddigi jelentések szerint **a német légierő éjszakai vadászai és a légvédelmi tüzérség a támadó brit bombázók közül 25 gépet lelőttek.**

A Földközi tengeren és az Atlanti óceán partjain a német búvárhajók **öt, összesen 34.000 tonnatartalmat képviselő hajót, egy romboló t és egy 10.000 tonnás tartályhajót elsüllyesztettek.** Az Atlanti óceán fölött négy ellenséges repülőgépet lelőttek.

A Fekete tengeren a német búvárnaszádok két szovjet őrhajót elsüllyesztettek és elpusztítottak egy tengeri vontatóhajót három uszállyal együtt.

(MTI)

Ujabb német légitámadás Augusta kikötője ellen

Róma, augusztus 31. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 1193. közleménye:

Német repülőkötelékek újabb támadást intéztek az Augusta kikötőjében horgonyzó hajók ellen. Egy közepes tonnatartalmú kereskedelmi gőzöst és három rohamcsónakot találat ért.

Az ellenséges légierő hétfőn támadásokat intézett Civitavecchia, Decimo, Cagliari és Nápoly környéke ellen. A német és olasz vadászok mindenhol heves harcba bocsátkoztak a bombavetőkkel és a kísérő kétmotoros gépekkel. **Az ellenség Latium és Campania fölött összesen 40 repülőgépet vesztett,** ezek közül tízet az olasz vadászrepülők, 27-et a német vadászok, hármat pedig a légvédelmi ütegek lőttek le. — Aláírás: **Ambrosio** tábornok.

A középső arcvonalszakaszon összeomlott a bolsevisták offenzivája

Berlin, augusztus 31. (MTI) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a német csapatok augusztus 30-án továbbra is súlyos elhárító harcokat vívtak erős bolsevista alakulatokkal a keleti harctér déli és középső szakaszán. A váltakozó harcokban több támadást visszavertek. Ezek folyamán Taganrogtól északnyugatra a németek ellentámadással megsemmisítettek egy előretörő ellenséges harckocsi-csoportot.

A középső arcvonalszakaszon, Charkovtól délre és nyugatra összeomlottak a bolsevisták támadásai. Egyes, már elreteszelt betörési helyeken még mindig elkeseredett harc folyik.

A német csapatok augusztus 30-án a keleti harctéren újabb 91 szovjet harckocsit pusztítottak el.

Visszaállitják a fasiszta pártot Olaszországban

Róma, augusztus 31. (MTI) Irányadó olasz körökben kijelentették, hogy az olasz liberális államban nincs kizárva annak lehetősége, hogy engedélyezni fogják a fasiszta párt felállítását. Ez a körülmény önmagától következik az olasz nép szabadságfogalmából. Az újonnan megalapítandó fasiszta párt azonban semmiesetre sem lehet totális jellegü.

Meghiusult angolszász partraszállási kisérlet Délolaszországban

Berlin, augusztus 31. (Német TI) **Katonai közlés szerint vasárnap egy erősebb, kb. 400 főből álló angol harci csoport partraszállást kisérelt meg Reggiotól (Calabria) délnyugatra, az olasz csizma hegyén. Az ellenintézkedések folytán 30 ember kivételével megsemmisitették a csoportot, az életbenmaradottak a hegyekben bujkálnak, ahol egyenként fogják össze őket. Kétségtelenül arról van szó, — hangsúlyozzák Berlinben — hogy az angolok egy partraszállási hídfőt kiséreltek megteremteni. Ez abból is világosan kitűnik, hogy sok jelzőberendezést találtak náluk, amelyek már is fel voltak szerelve. (MTI)**

Bulgária gyászolja elhunyt nagy királyát

Szófia, augusztus 31. A bolgár főváros és az egész nép mélységes fájdalommal gyászolja elhunyt királyát.

III. Borisz betegségének lefolyása már részleteiben is ismeretes. Az uralkodó vasárnap Csamkoriba, a Muszallah csúcsra tett kirándulást, hétfőn maga vezette haza gépkocsiját Szófiába, kedednn ebéd után lett először rosszul, de ezt még sem ő, sem az orvosa nem vette komolyan.

A rosszullét ismét megismétlődött, az orvos látta, hogy komoly szivbántalmakról van szó, távbeszélőn rögtön két kitűnő berlini szívszakorvost hozattak, azok azonban a királyt már rendkivlü súlyos állapotban találták. Szombaton megérkezett a Hitler által küldött harmadik német tanár is a beteg állapota ekkor már reménytelen volt. A király tisztában volt betegsége súlyosságával, eszméletét szombaton délben veszitette el.

A hangulat országszerte komor és azt csak a II. Simeon cárba vetett reménykedés enyhíti. Bulgáriában hathavi egész és hathavi félgyászt rendeltek el. A lapok beszámolnak az európai — köztük a magyar — részvétről. A szeptember 5.-i temetés időpontját még mindig nem közölték. Azt sem tudják, hogy eljön-e a temetésre az elhúnyt király atyja, Ferdinánd excár. (MTI)

NAPI 12 ÓRA MUNKA

Magasabb politikai és szakorvosi körökben azt a véleményt nyilvánítják, hogy bár a király betegsége hirtelen következett be, lefolyása mégis megfelel az angina pectoris tüneteinek. Kik az utóbbi hetekben a királynál kihallgatáson voltak, elmondják hogy a király fáradtnak és idegesnek látszott. Hosszú idő óta napi 12 órát is dolgozott és ez a túlfeszitett munka ásta alá egészségét. Ez a szakadatlan és lelkiismeretes munka az ország érdekében volt halálának egyik közvetett, de nem legfőbb oka.

A király ravatala a székesegyházban most külön emelvényen áll, körülötte a gárdaezred díszőrsége, a templom előtt pedig a király páncélos ezrede.

A Szent Szidónusz hétfőn valamennyi tag jelenlétében rendkivüli gyászülésen a kormánnyal egyetértve úgy határozott, hogy Borisz királyt a történelmi iRla várkolostorban helyezik örök pihenőre. (MTI és TP)

ZARÁNDOKLÁS A RAVATALHOZ

A lakosság óriási tömegekben vonul el az Alexander Newski székesegyházban felállított ravatal előtt, megcsókolja a koporsó elé tett szentképet. Az utcán megható jelenetek játszódnak le, vánszorgó betegek is búcsúznak halott királyuktól. Tegnap a lakosság szabadon látogathatta a ravatalt, ma és holnap szervezetek és küldöttségek tisztelegnek a nagy halottnál. Sok asszony eszméletlenül esett össze a fájdalomtól, sőt már egy haláleset is történt a ravatal előtt. (TP)

FILOV NYILATKOZATÁT VÁRJÁK

Filov miniszterelnök a belügyminiszter jelenlétében előrelyáthatólag ma nyilatkozik a bolgár ujságirók meghivott körében a király betegségéről, — utolsó perceiről és a halál közvetlen okairól. (TP)

MÉG NEM TALÁLTAK VÉGRENDELETET

Hivatalosan még semmit sem közöltek arról, hogy maradt-e végrendelet a király után, — azonban úgy látszik, hogy az illetékes személyiségek által végrehajtott szemle az uralkodó okmányai között e tekintetben eddig még nem járt eredménynyel. A királynak alkotmányos joga kijelölni a régenstanács három személyét. Ha az uralkodó erről nem rendelkezett, akkor a nagy nemzetgyűlés választja meg a régenstanácsot.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A MAGYARSÁG RÉSZVÉTE

Budapest, augusztus 31. — Amint III. Borisz király halálának hire ismeretessé vált, a m. kir. kormány azonnal részvétét fejezte ki a budapesti bolgár követnek. A követség bejáratánál azután könyvet fektettek fel, ahol hétfőtől kezdve egy más után jelentek meg a társadalmi és politikai élet vezető férfiai és beirták nevüket a követség albumába. Ezenkivül a Budapesten akkreditált diplomáciai képviseletek tagjai igen nagy számban, szintén hasonló módon fejezték ki együttérzésüket a halálesettel kapcsolatosan.

Budapest, augusztus 31. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Őfőméltósága III. Borisz bolgár király elhalálozása alkalmával a m. kir honvédség számára augusztus 31-től számitva 12 napos II. fokú országos gyászt rendelt el.

UJABB CHURCHILL—ROOSEVELT TANÁCSKOZÁS

London, augusztus 31. (Bud. Tud.) Az Evening Standard jelenti Newyorkból, hogy Churchill miniszterelnök a hét második felében érkezik az Egyesült Államokba, ahol Roosevelt elnökkel fog tanácskozni. Ezek a tanácskozások tisztára angol-amerikai jellegűek lesznek és semmi összefüggésben sem állanak a quebeci értekezlettel. Churchill és Roosevelt második tanácskozásának egyedüli célja orosz személyiségekkel való későbbi megbeszélések előkészítése. Roosevelt és Churchill közös angol-amerikai vonalban kiván megállapodni, amit követnének az Oroszországgal együtt megoldandó kérdések.

ANGOL—AMERIKAI—SZOVJET TALÁLKOZÓ

Lisszabon, augusztus 31. (MTI) Az angol hirszolgálat közli, hogy Eden angol külügyminiszter, Winant amerikai nagykövet és Majszki volt londoni nagykövet kedden találkoznak. A megbeszélésen Majszki előtt valószinüleg ismertetik az általános helyzetet.

Eden egyébként a háborús kabinet tagjainak részletesen beszámolt a quebeci tanácskozásokról.

AZ ELSÖTÉTITÉS UJ IDŐTARTAMA ROMÁNIÁBAN

Bukarest, augusztus 31. Hivatalos rendelkezéssel Románia területére az elsötétítés időtartamát szeptember 1-től kezdődőleg esti 19 óra 30 perctől reggeli 5 óráig állapitották meg. A bukaresti gépkocsitulajdonosoknak kocsijaikkal együtt szeptember 1., 2. és 3-án ellenőrző bizottság előtt kell jelentkezniök. (MTI)

Churchill rádióbeszéde Quebecben

Lisszabon, augusztus 31. Churchill miniszterelnök kedden délután a quebeci Fellegvárban rádióbeszédet mondott. A bevezető részben Churchill a quebecki értekezlet egybehivásának szükségességéről beszélt, majd Franciaországra tért át. Hangsúlyozta, hogy Nagybritannia sohasem felejti el, mivel tartozik az emberiség Franciaországnak. Annak a biztos reményének adott kifejezést, hogy Franciaország ismét, mint szabad és egységes állam emelkedik fel. A kanadai kormánnyal folytatott tárgyalásairól is említést tett, majd röviden utalt arra, hogy a szövetséges vezérkarok a quebeci értekezleten behatóan megvitették a háború valamennyi kérdését.

Churchill igen meleg és elismerő szavakkal emlékezett meg arról a szerepről, amelyet a kanadai hadsereg a háború kezdete óta betölt és különösen felsorolta mindazt, amivel Kanada hozzájárult a háború sikeréhez. Hangoztatta, hogy Kanada mindezt nem azért teszi, mintha valamilyen szerződéses kötelezettsége lenne, hanem kizárólag önszántából, mert meg akarja menteni az emberiség jövőjét. Churchill meleg köszönetét fejezte ki a maga és az angol nép nevében a kanadai népnek, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövőbe alkalma lesz hasonlóan személyesen a helyszínen érintkezésbe lépni a nagy angol nép család többi tagjával is.

ANGLIA ÉS A SZOVJET VISZONYA

Ezután a Szovjetunió és Nagybritannia közötti viszonyról beszélt. Nem lett volna helyénvaló, ha Oroszország a quebeci értekezleten képviseltette volna magát. Ez az értekezlet ugyanis elsősorban a japánok elleni háború kérdéseit tárgyalta. Tekintettel arra, hogy a szovjet kormánynak 5 éves szerződése van még a japánokkal, kínos és kellemetlen lett volna a szovjet számára, ha részt vesz ezen az értekezleten. — Churchill hangsúlyozta annak szükségességét, hogy Nagybritannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió között háromhatalmi értekezlet jöjjön létre.

Ha ez az értekezlet eddig még nem valósult meg, ez nem azt jelenti, mintha nem lennének hajlandók az értekezlet megtartására, hanem kizárólag arra vezethető vissza, hogy Sztalin marsall, aki személyesen áll az orosz hadak élén, e pillanatban nem hagyhatja el a harcoló frontot. Sztalin marsall bizonyára nem vesztegette az időt, mint ahogyan azt az orosz frontról érkező legújabb jelentések is bizonyitják. A közbenső időre igen szükségesnek és sürgősnek látszik, hogy a három nagyhatalom külügyminiszterei, illetőleg felelős személyiségei értekezletet tartanak és előkészitsék azt a másik értekezletet, amelyen majd a három állam fejei vesznek részt és amely a jövő fontos problémáit fogja megvitatni. Nincsen semmiféle olyan ok, amely arra késztethetné a szövetséges hatalmakat, hogy a Szovjetunióval ne közöljenek mindent a legnagyobb bizalommal.

A MÁSODIK FRONTRÓL

Churchill hangsúlyozta, hogy az elmult időben igen sokat beszéltek a második front szükségességéről. Tekintettel arra, hogy mostanáig az oroszok vállára nehezedett az ellenállás legnagyobb súlya, egy pillanatig sem kárhoztatja az oroszokat azért, hogy sürgették a második frontot. Előre tekint arra a napra, amikor a szövetséges hadseregek átkelnek a csatornán és teljes erejükkel rávetik magukat közelharcban Franciaország földjére betört ellenségre. Bizonyára nem kivánják tőle, hogy azt mondja, hol és mikor csapnak le.

A miniszterelnök ezután hangsúlyozta, hogy ilyen nagyszabásu támadás igen kényes és sokoldalu bonyolult kérdések szövevényét hozza magával. A maga részéről ugyanúgy hisz a harmadik, mint a második frontban.

AZ AFRIKAI HARCOKRÓL ÉS A BALKÁNI KÉRDÉSRŐL

A beszéd következő része visszapillantás volt az afrikai harcokról. Churchill hangsúlyozta, hogy az afrikai kompány sikere nagyban megkönnyitette a további hadműveleteket. A hadifoglyok számát félmillióra teszi Churchill. Mind az Atlanti óceánon, mind pedig a Földközi tengeren kezükbe ragadták a stratégiai kezdeményezést és az ellenség nem tudhatja, melyik órában és hol fogják kihasználni ezt a strtégiai kezdeményezést. Churchill rátért ezután a németország elleni bombatámadásokra és azt mondotta, hogy a bombázások mérve és pontossága állandóan növekszik és növekedni fog. Churchill ezután röviden érintette a balkáni helyzetet és e közben kijelentette, bizakodással várom a napot, amikor Jugoszlávia és Görögország ismét szabadon és függetlenül élheti a maga életét. Jugoszlávia és Görögország uralkodói a háború után ismét elfoglalják trónjukat, ha a két nép szabad-választással kivánja azt. A következő részben ismét a quebeci értekezletre tért vissza. Rámutatott arra, hogy Nagybritannia számára a japánok elleni háborúban a kérdés súlya az indiai fronton és az Indiai óceánon fekszik.

MIKOR LESZ VÉGE A HÁBORUNAK

— Soksok kérdeztek engem — folytatta Churchill — vajjon azt hiszem-e, hogy a németeket még ebben az évben fogjuk legyőzni, vagy pedig később? Nem tudjuk pontosan mérlegelni azoknak a csapásoknak hatását, amelyet orosz szövetségeseink mérnek a németekre, valamint mérlegelni a német területek bombázásának hatását és azt a lélektani hatást, amelyet mindez a német népre gyakorol. A tömeg lélektana még soha sem volt annyira fontos körülmény, mint ebben a modern háborúban.

Churchill hangsúlyozta, hogy nem szabad tulságos befolyást engedni a külső körülményeknek, majd igy folytatta:

— Feleslegesnek és meddőnek találok minden találgatást arról, hogy a háború hamarosan véget ér-e. A befejező szakaszban az egyesült nemzetek törhetetlen akaratáról beszélt és megállapitotta, hogy az egész világot az a reménység tölti el, hogy sikerül kivívni a háború után a valódi tartós békét. (MTI)

Csokonai Színház

Szeptember 4-én, szombaton ünnepi megnyitó díszelőadás, vasárnap délután és este bérletszünetben

MOSOLY ORSZÁGA

BARABÁS SÁRI fellépésével.

Hungária filmszinház

Ma utoljára!

Anyámasszony katonája

Főszereplők: Szilassy László Pelsőczy Irén, Vaszary Piri, Mály Gerő, Bilicsi Tivadar.

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

APOLLO

Csak ma és holnap a:

Körhinta

Svéd zenés vígjáték a zenebohócok világából.

Péntektől! Karády Katalin és Jávor Pál első vígjátéka:

Makrancos hölgy

Meteor mozgó müsora

Szerdán és csütörtökön utoljára fél 5, fél 7, fél 9 órakor:

A szenzációs, izgalmas, szerelmes svéd bünügyi film:

Mindenki gyanus

Szombattól: GEYERIFÉSZEK

Vigszínház

A legragyogóbb, a legvidámabb magyar film:

Álomkeringő

Főszer. SÁRDY — LATABÁR, Csortos — Zsilley. Előadások: fél 5 — fél 7 — fél 9 órakor.

Letartóztatták a francia határon Ciano grófot

Madrid, augusztus 31. (Bud. Tud.) **Franciaországon át érkezett jelentések szerint Ciano gróf, volt olasz külügyminiszter feleségével és három gyermekével együtt a carabinierik ellenőrző szervei néhány kilométerre a határtól letartóztatták. Ciano parasztnak volt öltözve és félmillió francia frankot, valamint nagyösszegű olasz és spanyol pénzt vitt magával. Letartóztatásakor elmondotta, hogy Franciaországon át Spanyolországba akart jutni. Elmondotta továbbá, hogy gépkocsin ment San Remotól körülbelül 30 kilométernyire, ahonnan fogaton folytatta útját Ventimigliaig, ahol letartóztatták.**

A közeljövőben megtörténik Árpádházi Boldog Margit szenttéavatása

Róma, augusztus 31. Mint Vatikánvárosból jelentik, Árpádházi Boldog Margit szenttéavatási pöre befejeződött és a Szentatya már alá is írta az idevonatkozó iratokat. Árpádházi Boldog Margit szenttéavatása most már a közeljövőben megtörténik. Mint érdekességet említik meg a vatikáni jelentések, hogy Árpádházi Margitot nem a Szent Péter bazilikában fogják szentté avatni, hanem a háborús időkre való tekintettel pápai bullával. Eképpen avatták szentté 1931-ben Albertus Magnust is.

A vatikáni jelentések megemlítik, hogy a szenttéavatást elrendelő pápai bulla már a közeli napokban megjelenik.

(MTI)

Glattfelder Gyula csanádi érsek-püspök a ravatalon

Budapest, augusztus 31. A Magyar Kurir jelenti: *Glattfelder* Gyula pápai trónálló, csanádi érsek-püspök holttestét az egyetemi templomban ravatalozzák fel. Szeptember 2-án gyászmise után a holttestet Szegedre szállítják és ott a fogadalmi templomban ravatalozzák fel. Szeptember 3-án a fogadalmi templomban gyászmise lesz, majd a beszentelési szertartás után a templom sírboltjában *Klébelsberg* Kunó földi maradványai mellé helyezik örök nyugalomra.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Magyarország Kormányzója a következő részvéttáviratot intézte Raskó Sándor prelátuskanonok, nagyprépost, — apostoli kormányzóhoz:

— Őszinte megilletődéssel értesültem Glattfelder Gyula Őnagyméltóságának elhunytáról. A megboldogult mint a keresztény szellemi élet és nemzeti gondolat igaz képviselője, nagy munkásságát, hitbuzgó és fáradhatatlan energiáját és egész áldozatos életét önzetlen odaadással állította nemes hivatásának szolgálatába és hervadhatatlan érdemeket szerzett különösen az ifjuság hitéletének és szociális felemelésének fejlesztése körül. Elköltözésével egyházát és a magyar közéletet ért súlyos veszteség felett bensőséges részvétemnek adok kifejezést. Horthy."

A Magyar Távirati Iroda jelenti: *Kállay* Miklós miniszterelnök a következő táviratot intézte *Raskó* Sándor pápai protonotárius, nagyprépost, a csanádi egyházmegye apostoli kormányzójához:

— Mély megilletődéssel értesültem Nagyméltóságú és Főtisztelendő dr. móri Glattfelder Gyula m. kir. titkos tanácsos, érsek, csanádi megyéspüspök, felsőházi tag elhunytáról, aki munkás és érdemekben gazdag életében kiváló képességeit mindenkor önzetlen odaadással és fáradhatatlan munkakészséggel állította hazájának és egyházának szolgálatába. Mélyen átérezve a nagy veszteség súlyát, úgy a magam, mint a m. kir. kormány nevében őszinte részvétemet nyilvánítom."

Ma délután beszél a pápa a világ népeihez

Róma, augusztus 31. (NST) A vatikáni rádió vasárnap délután összefoglalóan ismertette a pápa eddigi fáradozásait s ezt az adást úgy fogják fel mint a Vatikán értesítését a világnak arról, hogy a pápa kimerítette a rendelkezésére álló eszközöket Róma megóvása érdekében.

A vatikáni diplomácia más hírek szerint a most következő hetekben valószínüleg élénk tevékenységet fog kifejteni. A pápa állítólag körkérdést intézett az európai fővárosokban működő apostoli nagykövetekhez és a válaszokat már felhasználja szerdai beszédének összeállításánál: mégegyszer felemeli szavát a háború és különösen a légiháború kinövései ellen — mondják beavatott vatikáni körökben.

A pápa azért beszél holnap, mert szeptember 1-én van a háború kitörésének negyedik évfordulója. A beszéd délután egy negyed kettőkor hangzik el a világ népeihez, a szózatot a vatikáni rádió közvetíti 13.30, 19.84 és 31.03 méteres hullámhosszon, a közvetítést Olaszország és több más ország rádiója is átveszi. A beszéd olaszul hangzik el, de a vatikáni rádió rögtön utána a fontosabb világnyelveken valószínüleg megismétli a közvetítés.

Általános vélemény, hogy a szózat békére szólítja fel a világot. Legutoljára 1942 karácsonyán beszélt a pápa a rádióban, öt pontban szövegezte le az egyház szempontjából a világbéke szükségleteit. A mostani beszéde aligha lesz határozott békejavaslat és inkább a mielőbbi béke szükségességére mutat rá.

LÉGIRIADÓK ÉS NYUGTALANSÁG RÓMÁBAN

A római lakosság körében bizonyos nyugtalanság észlelhető, amiben nagy része van a napról-napra ismétlődő légi riadóknak; ebből ugyanis arra következtetnek, hogy a nyiltvárossá való nyilvánítás ügye még mindig nem jutott döntő stádiumába. (Bud. Tud.) Hétfőn két ízben volt légiriadó, repülőgépzúgást lehetett hallani, a légvédelem nem lépett működésbe.

Francia

párisi születésü, okleveles nyelvmesternő a francia nyelv tanitását megkezdte.

Constance Perdrian

FERENC JÓZSEF-ÚT 59. II. e. Hungária penzió.

Antal István miniszter a társadalmi erők összefogásának szükségességéről

Dés, augusztus 31. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter hétfőn délután Désre érkezett, ahol a társadalmi egyesületek együttműködésének alakuló ülésén vett részt és ezen beszédet is mondott.

A társadalmi erők összefogásának szükségességét hirdette. Egységes magyar társadalmi erőre van szükség. A nagy háború napjainkban olyan szakaszába lépett, hogy minden magyar ébersége, hűsége, helytállása és kitartása kell az általa napról-napra felvetett nehézségek leküzdésére. Nyugalommal és bizalommal, valamint hittel kell a jövőbe tekintenünk. A legmagasabbra fokozzuk erőinket; ha a nemzeti fegyelem minden parancsát keresztülvisszük, nincs okunk kételkedni a magyar ügy sikerében.

A miniszter Désről tovább utazott Besztercére, ahol főleg nemzetiségi kérdésekkel foglalkozott.

Az osztálysorsjáték huzása

20.000 pengőt nyert: 27247
10,000 pengőt nyert: 93358
5000 pengőt nyert: 37252 50850 88092
3000 pengőt nyert: 74992
2000 pengőt nyert: 38332 95010
1000 pengőt nyert: 5783 21799 24544 67534 67683 85182
600 pengőt nyertek: 22994 52502 86806 97909
500 pengőt nyert: 3283 3621 6039 8274 23138 44331 44798 48200 48393 51679 62375 62620 65219 81459 96093 96108 96830 98799
300 pengőt nyert: 3170 3795 4377 5402 6321 7706 9019 10139 11817 11899 15736 17290 19429 19663 20391 20908 21454 21500 21975 24384 25905 26003 26495 31006 32870 39805 40776 41641 42831 50724 52292 54077 54750 55558 56541 58099 58378 59791 67689 71269 72093 73761 74778 78896 81873 82424 82744 87735 88163 90131 97357 97984 99200 99403

KOPPENHÁGÁBAN MAGYAR KÖVETSÉGET ÁLLÍTANAK FEL

Budapest, augusztus 31. Magyar Távirati Iroda jelenti: **A Kormányzó úr a külügyminiszter előterjesztésére Koppenhágában m. kir. követség felállítását engedélyezte. Egyuttal Matuska-Comaromy Péter stockholmi rendkivüli követ és meghatalmazott minisztert Dániára kiterjedő követi megbizatása alól felmentette és Krisbffy József dr. rendkivüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel felruházott minisz teri osztályfőnököt a koppenhágai m. kir. követség vezetésével, valamint Dániában való képviselettel követi minőségben megbízta.**

Felemelték a finomliszt fejadagot szeptember első napjától

Közellátásügyi Miniszter Ur 111.000/1943. K. M. számú rendelete alapján szeptember hó 1. napjától a finomlisztfejadag heti 50 dk.-ról heti 70 (hetven) dkg.-ra emelkedik, vagyis egy hónapra 2 kg. 80 dkg.-ra.

Ebből 2 kg. 10 dkg. finomlisztben, 70 dkg. pedig kenyérlisztben szolgáltatható ki.

Ennek következtében a finomlisztjegy 225., 226., 227. számú szelvényeire 70 (hetven) dkg. finomlisztet, a 228. számú szelvényre 70 (hetven) dkg. kenyérlisztet lehet vásárolni.

Az egy éven aluli gyermekek részére kiadott „Finomliszt jegy" 12. számú szelvényére 1 kg. 40 dkg. finomlisztet, a 13. számú szelvényére 70 dkg. finom- és 70 dkg. kenyérlisztet lehet vásárolni.

A lisztfejadag felemelése következtében szeptember hó első napjától egy finomliszt-szelvényre tehát 70 dkg. finomliszt helyett egy darab 17 (tizenhét) szelvényt tartalmazó zsemlye-jegyet lehet a körzeti irodákban áteserélni.

Termelők és liszttel rendelkezők 50 (ötven) dkg. finomliszt beszolgáltatása esetén továbbra is egy darab, 12 szelvényt tartalmazó zsemlye-jegyet kaphatnak a Hangya Szövetkezet Piac utca 40. szám alatti üzletében.

A rendőrőrszemélyzet részére kiadott finomliszt-pótjegy 11. számú szelvényére csak 20 (húsz) dkg. finomliszt szolgáltatható ki.

A többi rendőrségi pótjegyszelvényre lisztet kiszolgáltatni nem szabad.

POLGÁRMESTER

Lemondott a dán kormány

Kopenhága, augusztus 31. (Német Távirati Iroda.) **A Scaventius-kormány augusztus 29. napján benyujtotta lemondási kérelmét a királynak és nyomban beszüntette hivatali tevékenységét. Az állami tisztviselők helyükön maradnak s folytatják tevékenységüket.** (MTI)

Kopenhága, augusztus 31. (Német Távirati Iroda.) **A Berlingske Tidende jelentése szerint a dán király és a királyné a Kopenhága melletti „Sorgenfrei" kastélyban tartózkodik. A király egészségi állapota továbbra is kielégitő. A trónörökös pár még mindig a kopenhágai Amálienborgon lévő palotájában lakik.** (MTI)

Dániában letartóztattak 1200 tisztet

Stockholm, augusztus 31. (Bud. Tud.) **A dán sajtószolgálat jelenti, hogy a német katonai hatóságok rendeletére a dán tényleges és tartalékos tiszteket internálták. A hadsereg internált tisztjeinek száma körülbelül ezer, a tengerészeké körülbelül kétszáz. Az internáltak egyrészét a kopenhágai Hotel de Angleterrebe, a többit a királyi palotába helyezték el. A németek azonkivül letartóztatták a zsidó hitközség elnökét és ötven, fontosabb zsidó személyiséget.**

A dán rádióban proklamációt olvastak fel, amelynek értelmében Hannecken tábornok, a dániai német főparancsnok kezébe veszi a hatalmat: a kormányhatalmat, a törvényhozást és a törvénykezést beleértve. Az intézkedés következtében Hannecken tábornoknak jogában áll az eddig érvényben lévő dán törvények megváltoztatása. Egyúttal utasitották a rendőrséget, hogy Hannecken tábornok rendelkezéseit haladéktalanul hajtsa végre. A városi és községi tisztviselők német ellenőrzés alatt kötelesek a dán rádióban proklamációt folytatni munkájukat.

Hannecken tábornok teljhatalmat kapott

Stockholm, augusztus 31. (MTI) Hivatalos jelentések szerint a Dániában elrendelt katonai kivételes állapot folytán Hannecken tábornok teljhatalmat kapott arra, hogy az összes államügyek, a törvényhozás, a bíráskodás és a közigazgatás fölött ellenőrzést gyakoroljon és hogy új törvények kibocsátásával a jelenleg érvényes jog szabályokat megváltoztassa. Az összes hatóságok és valamennyi tisztviselő kötelesek utasításait követni. A tábornok intézkedései csak a katonai kivételes állapot időtartamára érvényesek.

A dán király és kormánya nem gyakorolja jogait

Stockholm, augusztus 31. Hivatalosan jelentik Dániából, hogy a katonai intézkedéseket minden különösebb nehézség nélkül hajtották végre. A lakosság teljes megértéssel fogadta az intézkedéseket s megőrizte nyugalmát. Az országban teljes a nyugalom. A posta-, távbeszélő- és táviróforgalom ismét megnyilt. A városok közötti és a külfölddel való telefonbeszélgetést csak rendkivül fontos esetekben engedélyezik és csak kivételes esetben engedélyezik a gépkocsiforgalmat is. A dán haderő tagjait felszólították, hogy szeptember 3-ig jelentkezzenek a német parancsnokságnál. A svéd lapok összetüzésekről számolnak be a dán helyőrségek lefegyverzése alkalmával. A király és a dán kormány nem gyakorolja jogait. A kormány tagjai őrizet alatt állanak. Sok politikus, különösen sok konzervativpárti és ujságiró rendőri felügyelet alatt áll. A király helyzetét Lipót belga királyéval hasonlítják össze.

A Stockholms Tidningen jelenti, hogy berlini jólértesült körök közlése szerint a német katonák ellen elkövetett szabotázscselekmények voltak egyenes következményei a katonai intézkedések. A külföldről szitott szabotázscselekmények következtében a helyzet különösen komollyá vált a mostani inváziós lehetőségek között. Berlinben mind inkább valószinűbbnek tartják azt, hogy az invázió nem Norvégiában, hanem Dániában várható. Norvégia megtámadása nehézségbe ütköznék. Ezzel szemben egy eredményes dániai invázió elvágná a norvégiai német csapatokat.

Debreczeni Ujság-Hajdufőld novella pályázata

SZURONYSEB

Irta: TAAR FERENC A.

Talán nem is fontos, hol történt és mikor. Az emberből ugyis kihull a dátum, csak a perc emléke marad meg, az aztán annál élesebben minél távolabbról nézem, mint a jó festményt.

Ebéd utáni fáradt csönd fogta körül a dolgokat, mint a jó puha ölelés, a sarokban kopott bögő állt, merev nyakával falnak támasztva s legyek futkároztak rajta. A kávéházi asztalon egy pohár sör habzott előttem s írásaimba merülve üldögéltem így sokáig. A tavasz bő zuhogásban hozta be az ajtón az élet ígéretét; minden kacagott, nevetett, még a villamosok lármás csengője is, de számomra most fontosabb volt más. Csak akkor ocsúdtam föl, amikor egy nagyon elegáns úr állt meg az asztalom előtt és olyan mozdulatot tett a kezével, mintha mondaná: Odább fiú! Ez az én helyem!

Összekapkodtam írásaimat és át akartam telepedni. Legnagyobb csodálkozásomra mellém ereszkedett és érthetetlen, halk suttogással magyarázott valamit, amiről egy szót sem értettem. Markáns arcéle szigorú nézéssel meredt felém s ajkait sírás feszegette. Rögtön megállapítottam, hogy részeggel van dolgom és mély undor fogott el, szabadulni igyekeztem. Visszahúzott a székre és arcomba hajolt:

— Tudod-e fiú, hogy félévig kinoztak a disznók?... Félévig... Mert zászlót vittem át a határon...

Ránéztem. Mit érdekel ez engem? Hagyjon békén. Hősködjön más előtt!

— Nem hiszed? — kérdezte és határozatlan mozdulatokkal előcibált egy apró bőrtárcát. Irásokat szedett elő, kirakta elém sorba és kényszerített, hogy olvassam el azokat. Bettentő kényelmetlenül éreztem magamat, de megalkudtam a helyzettel és nézegetni kezdtem a papírjait... Ez a Károly-csapatkereszt igazolványa... Ez a nagy ezüst vitézségi éremé... Legfelsőbb elismerés... Nemzetvédelmi kereszt — lassanként valami tiszteletfélét kezdtem érezni és kíváncsian nézem rá. Ez már más! Hisz ez egy hős!

— Itt van — suttogta — a kereszt!... Az enyém! — megcsókolta gyorsan és szívéhez szorította.

Valami homályos sejtés lebegett előttem és eltűnt a csodálkozásom. Csak azt nem értettem, miért részeg?. Hosszú hallgatás után megtudtam azt is. Társam sírt és elnézett a nyitott ajtón túl. Kint napfényes jókedv hullámzott mindenütt a dolgok megbomlott keringéssel vivátoztak az élet előtt.

— Látod, ilyen az élet!

Bólintottam és már nem éreztem semmi undort.

— Összetörtek, kiraboltak!... A gazok!... De a szívemet nem tudták megölni... Az magyar maradt az oláhok közt is, a börtönben is... most is...

Cigarettával kínáltam, rágyujtottunk s az első füstkígyó után lehajtotta a fejét.

— Jelentkeztem a frontra is... Ott sebesültem meg...

Lopva ránéztem. Sebesülésének nyomát sem találtam. És mielőtt szólni tudtam volna, feltépte mellén az inget.

— Itt van! Látod?... Nem szégyellem!...

Megborzadtam. Pontosan a gégéfő alatt egy nagyon mély, fekete seb volt látható, hevenyében átkötött ragtapasz fityeget rajta s a nyakán kétoldalt vörös csík tüzel.

— Szuronyseb! — suttogta s szemeiből forró könnyek peregtek, majd hirtelen felkacagott. Az üres tererben úgy hallatszott borzasztó nevetése, mintha templomban történt volna s az Istent gúnyolná.

— Azóta nem tudok beszélni — hörögte —, de ha begyógyul, megyek vissza... megyek és, fiú!

Eddig nem tudtam szólni a rám zúdúló események alatt, most azonban felbuzgott bennen a mérhetetlen sajnálat.

— Isten segítselte! — mondtam, mire ő kezét nyujtotta. Egyikünk sem szólt, nem is lett volna helye a beszédnek. Csak összekapcsolódott a kezünk, mintha bemutatkozásról lenne szó. És tényleg az volt.

Pofacsontunkon kifeszült a bőr s éreztem ujjaim sejtjeiben, hogy nem mindennapi dologgal állok szemben.

Az átszúrt nyakú lélek százszor megkinzott sírásával, mely társat keres, aki előtt kiöntheti a fájdalmát. Megéreztem benne a testvért, a szenvedő magyart, a megtiportat, kisemmizett emberrongy kínos vergődését. Szerettem volna megsimogatni a fejét: Nem baj, testvér! Fel a fejjel! Ez a mi sorsunk!

Valaki bejött, rendelt s a pohár mellől ránknézett. Széles vigyorgásba feszült a szája. — Bolondok! — gondolta és egy hajtásra nyelte magába a habzó italt

Nevesseték csak emberek! Most találtam meg a szenvedő magyart, itt a gyaúlatlan asztal mellett. És fogtam a kezét és nagyon boldog voltam.

— Nem fáj semmi! — suttogta — Semmi! Az ember sorsa ez, mert nem lehet más. Állni az ütést, a korbácsot, a sebet, amíg bírja szusszal, aztán ha kidől, észre sem veszik. Amint azt sem, hogy volt és élt. De minden seb, amit a harcban kap az ember, kitüntetés... Ez a le nem törölhető, el nem veszíthető érem, fiú! És erre büszke lehet más is. Igaz?...

Bólintottam. Persze, hogy igaz, Csend. A falióra ütni kezdett, barátom bizonytalanul nézett körül.

— Mennem kell!... Hív a munka!

Lassan felállt. Már nyugodtak voltak vonásai. Mégegyszer visszanézett rám:

— Talán fúrcsának találod, ami történt!... Ne haragudj... Csak nagyon egyedül vagyok!... Ugye nem haragszol?...

Olyan gyöngének éreztem magamat, alig tudtam felelni is, aztán lecsuklott a fejem, azt sem láttam, hogy elment, máig sem tudom, ki volt. Csak annyit tudok, hogy ember. Egy ember a sok között. A kereszt alatt vonagló véres — ecce homo!

Lenyügözve ültem sokáig és megtaláltam a magyarázatot. Kell a mámor! Kell az önkábítás, mert ha egyszer felébred és meglátja sebét a tükörben, nem lesz többé büszke reá. Nem! Akkor feltépi tíz körmével és hagyja elfolyni a vérét, hisz ember! Szegény ember! Hát persze hogy kell a szesz, mint a jó fürdő, hogy a lélek annál tisztábban és őszintébb köntösben lépjen elő az álarc mögül.

Gondolatok kavarogtak a fejemben, hideglelős, torz képzelgések, melyeknek egy közös refrainja volt: Megláttam az embert!

Az átszúrtat, az elesettet, a hazafit. Láttam, fogtam a kezét, mintha esküdnék, vagy szavamat adnám. Ki tudja? Talán egy öntudatlan összefonódása volt két léleknek, mely egymásból merít erőt. Talán a megvert ember kutya lábhozsimulása, alázattal és megtörve. Az ember volt Az élet hajótöröttje, aki felkapaszkodik a remény roncsaira és rúdra akasztja megcilált, átdöfött életét, mint egy messzehívó hangtalan kiáltást: Segítsetek! Valami nagy, segítésvágy fogott el és örültem, hogy ember vagyok, aki segíteni tud. Ki a világba, a hajótöröttek várnak már!

— Fizetni kérem! — mondtam és szemem megtelt nedvességgel.

A pincér érthetetlenül bámult rám

— Ronda füst! — sziszegtem dühösen és elnyomtam cigarettámat. — Milyen kellemetlen, ha az ember szemébe megy! Pedig cigarettám kialudva, elhamvadva feküdt a hamutárcán, de hát valamire csak rá kell fogni. — Mit fizetek kérem?... — Kint mellreszívtam a levegőt. Milyen jó élni!

A Debreczeni Ujság-Hajdufőld novellapályázata

Szavazó szelvény

A legjobb novella cime: .....

.....

A novella szerzője: .....

.....

Kiéleződhetik a helyzet Dániában!

Helsinki, augusztus 31. (MTI) Az Uusi Suomi vezércikkében megállapítja, hogy a dániai új intézkedések az ellentétek még nagyobb kiéleződésére vezethetnek és Dánia helyzete bizonyos tekintetben válságos irányba fejlődhet. Ezt mélyen sajnáljuk, — írja a lap — teljes szívünkből reméljük, hogy Dánia kivételes helyzetét lehetőleg fájdalommentesen éli át, amelynek nemcsak Dánia, hanem az északi országok közösnös jövője szempontjából is nagy jelentősége van.

HASBARUGTA A LÓ — SULYOS BELSŐ SÉRÜLÉSEKET SZENVEDETT

Kedden délután könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a Pásti-utcai zsidó templom udvarán.

Korzás Gyula 9 éves, a Kishegyesi uti szükséglakásban lakó napszámosnő gyermeke, éppen a templom udvarán játszadozott, amikor az ott lévő Kant Aladár fuvarozási vállalkozó lova felágaskodott és a szerencsétlen gyermeket hasbarugta. A mentők részesítették elsősegélyben, azután kiszállították a súlyos belső sérüléseket szenvedett gyermeket a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos.

Sajnos, vagy hála Istennek?

Vége van a kánikulának!

Néhány nappal ezelőtt még lógónyelvvel jártak az emberek az utcán, szinte percenként százszámra özönlötték el a nagyerdei strandot, izzadtak, árnyékba húzódtak — kánikula volt. Mégpedig a javából. 30—40 fokra mászott fel naponta a hőmérőben a higany, még árnyékban is, hát még a napon! — hiába, kánikula volt!

Mily nagy volt a meglepetés kedden reggel, amikor az előző napi 40 fokról lecsúszott a higany 25-re. Ekkor még csak enyhén borongott a nap is, egkockáztatta néha, hogy kibújik a felhők mögül, de mintha csak gyorsan megbánta volna, ijedtében visszahúzódott. Később azután sóhajok utcája lett a Ferenc József-út.

— Istenem, hát esik!

Így. S mintha csak meg akarta volna az idő csúfolni az örömmámorban sóhajtozókat, — egyszerre az a néhány csepp is megállt. Már javában bosszankodtak, hogy egyszer vártak egy jó esőt, akkor sem sikerült, amikor újból megeredtek az ég csatornái s lassan, de biztosan, cseperegni kezdett.

Sőt! Annyira nekikeseredett, hogy egész délután és este esett.

A hőmérséklet is lehült, egészen 23 fokra.

Összegezve: vége a forró nyárnak, vége a kánikulának! az utcára estek.

NEMZETVÉDELEM

Állattenyésztés

Valamikor Magyarország volt Európa husos fazeka. Innen került a nyugati államok piacára a legtöbb húsállat. Volt idő, amikor Európa többi államai együttvéve se tenyésztettek annyit, mint mi. Nem véletlen az, hogy a magyar állattenyésztő nemzet, hiszen ősi hagyományai, multja erre kötelezi és a föld alkalmas egyre több és több állatállomány eltartására. Van is ebben az országban oly jó irányzat, mely ezt a gondolatot igyekszik mindíg több és több kivételezéssel értékesebbé, magyarabbá tenni.

Néhány esztendővel ezelőtt végig néztem egy teljes napig tartó állatkiállítást az egyik jelentős állattenyésztő területen. Alig egy megye népe hozta el javát annak, ami legkiválóbbnak vált. Nem a nagy uradalmakról van most szó, hanem a kis gazdák, a falu népe tenyésztéséről. Dobogó szívvel és emelkedő nemzeti önérzettel láttam hogy mi minden kitelik a mi falusi kis gazdáinktól így is, amikor a szakszerűségnek csak azt a hagyományait őrzi, melyet apáról fiura örökségképpen kapott. Szebbnél szebb lovak, nagyszerű tenyészbarmok, kitűnő sertések, hogy szeme, szája ámul a más vidékről jött gazdáknak. És akkor a szakemberek azt mondták, hogy pedig nincs is itt mindaz, ami érték a megye területén. Kár — gondoltuk valahányan, mert egyszer jó volna már olyan seregszemlét tartani egy, egy vármegye területén, melyen mindent láthanánk, mindennel tisztában lehetnénk. A kasos, úgynevezett paraszmémészettől a nemes fajállat tenyésztésig vonuljon fel az a vármegye, hogy látván lássuk, mi mindenre képes a hazai föld.

Es az ilyen seregszemle megmutatná, hogy mi mindende kell még gondolni, mi mindenre kell még a szakembereknek gondolni, ha azt akarják, hogy ennek a népnek boldogulása gyorsabb és bátrabb tempóban mehessen előre.

Szerintünk legfontosabb megoldás volna a takarmány kérdésének megoldása.

A magyar föld száraz, tikkasztó nyarai végképpen felszámolják előbb utóbb a legeltető állattenyésztést. eNm is gazdaságos, nem is szakszerű, ma már az óriási legelőn aránylagosan csellengő jószágállomány. Es mikor jönnek a hatszáz milimétert se kapott csapadéktalan esztendők, akkor vigyük a legelőre a szalmát, mely legfeljebb csak annyit segit, hogy száz közül nem ötven, hanem harminc jószág pusztul el, de valahány olyan szörnyen leromlik, hogy egy télnek se lehet elég takarmánya, hogy rendbe jöjjön.

A takarmány a legnagyobb kérdése a magyar állattenyésztésnek. Az bizonyos, hogy másfél évszázaddal ezelőtt még mindíg azért volt nagy jelentősége a magyar szarvasmarha tenyésztésnek, mert a vizes, náderes, kiöntéses magyar alföldön dús legelők voltak és a száraz esztendők se jöttek olyan gyakran az országra. A csatornázás, vízszabályozás elvitte a vizet, de egyelőre nem hozott érte semmit. Ezt a kérdést tehát sürgősen meg kell oldani, hiszen a magyar falvak közlegelői kiáltó bizonyságai annak, hogy így hosszú ideig már nem lehet kínozni ezt a kérdést.

Mindenek előtt vetett takarmányt kell minél többet termelni minden falusi kisgazdának, még pedig úgy, hogy az minél több állat tartását tegye lehetővé. Olyan takarmányt, mely kis területen sokat ad. Csalamádé s ebbe a földbe még mehet köles, répa és takarmány káposzta, mely kicsiny területen is bőséges hozamot hoz, nem is nagyon kényes egyik sem. A lucerna és here termelése azért fontos, mert rossz esztendőben is ad három kaszálást, jó és jobb esztendőkben pedig négyet is vigan, ha nem ötöt. Két esztendő kísérlete bebizonyítja a legcsökönyösebb kisgazdáknknak is hogy mit jelent a vetett takarmány a jószágtartásban s milyen jelentőscége van a több állat tartásának a föld feljavításában.

Az a kisgazdánk, aki húsz hold földön két lóval, egy tehénnel egy kocadisznóval és annak hozamával folytat állattenyésztő gazdálkodást, csak épen vergődik és a szakszerű gazdálkodásról fogalma sincs. Kevés a jószág ahhoz, hogy elegendő trágyája legyen, felette kevés arra, hogy abból valamit jövedelmezhessen is a földön kivül. Es hány ilyen tizenöt, húsz holdas kis gazdálkodásunk van, ahol öt, hat lábas jószág csellenge a dúlt kerítésű, kopott falú tanyákon és tejet évszámra nem isznak, vajnak híre sincs, sertést csak akkor vágnak, ha véletlenül a sertésvész egyik, másik esztendőben elkerüli a tanyát és minden remény az az egyetlen kócos borju, amelyet kora ősszel már eladnak, adóba nyomják, mert különben se volna mivel tartani a téren, amikor elegendő takarmány mellett fejlődhetne és tavasszal jó áron lehetne eladni. Nem a fajszerűség, nem az állami gondoskodásban van tehát a hiba, hanem népünk elmaradt voltában. Több takarmány, több állat és több jövedelem a gazdálkodás minden szakmájában. Kevesebb föld is több állatot tarthat el jól gondozott vetett takarmány mellett, amint Dánia példája mutatja, ahol tíz holdas gazdaságokban olyan jószágállomány van, melyet itt ötven holdas tanyákra se mernénk álmodni, mert az ötven holdból állítólag husz hold értéktelen rét és legelő, holott ezt a rétet, legelőt javítani, gyarapítani lehet és a mai jószágállomány tízszeresére kellene emelni.

(Sz. R. I.)

Leszakadt az emeleti erkély

Egy nagybányai gyümölcskereskedő felesége meghalt.

Különös halálos szerencsétlenség történt Nagybányán.

Steinfeld Andor volt budapesti, jelenleg nagybányai gyümölcs-nagykereskedő vacsora után feleségével kiült a Kossuth-utcán levő lakásuk erkélyére. Háttal ülve az erkély korlátjához támaszkodtak, melynek vasrudjai hirtelen kiszakadtak a falból, majd az egész erkély lezuhant.

Az asszony fejjel az aszfaltra zuhant oly szerencsétlenül, hogy agyveleje szétlocsant, nyaktörést szenvedett és azonnal meghalt.

A nagykereskedő szerencsésebb volt: az úttest füves szegélyére bukott és így súlyos, de nem életveszélyes zúzódásokat szenvedett. Az állami kórházban ápolják.

A különös szerencsétlenség ügyében azonnal megindult a nyomozás.

Közel 40.000 pengős kár a városházai tüznél

Részletesen beszámoltunk arról, hogy hétfőn délután a Városháza alatt az egyik üzlethelyiség pincéjében tűz keletkezett. A tűzoltók azonnal a helyszinre siettek és megfeszitett munka árán sikerült csak a tűz továbbterjedését megakadályozni és magát a tüzet eloltani. — Kedden délelőtt bizottság szállott ki a helyszinre a tűz okának megállapitására.

A bizottságban a tűzoltóságot vitéz *Csaba* László felügyelő, a rendőrséget *dr. Végvári* Sándor rendőrtanácsos, a várost *dr. Menyhárt* Béla aljegyző képviselte, de megjelentek a villanygyár szakértői és a detektivek is.

A vizsgálat során megállapitották, hogy a pincében egy gázkályha van, amelyiknek egyik csapja szabályszerűen el volt zárva. A másik csap azonban nyitva állott és nyilt lánggal égett. Mostmár a tűz úgy keletkezhetett, hogy amikor Szabó Géza lement a benzinért, a benzingőz rászállt a nyitott csapra és lángralobbant. Szabó Géza ekkor megijedt és az üveget kiejtette kezéből, majd a szétfolyó benzin felgyulladt. A kár közel 40.000 pengő körül mozog.

A rendőrség most annak kiderítésére inditott nyomozást, hogy a gázcsapot ki hagyta nyitva, mert feltétlenül az felelős az egész tűzesetért.

Rehabilitációs itélet az Argentinából Ublyára küldött és megdézsmált bőröndök ügyében

A csehszlovák marasztaló ítéletet feloldotta az ungvári törvényszék

Az ungvári törvényszék Korláth-tanácsa Klimik László ublyai lakos sikkasztási és közokirathamisitási ügyét tárgyalta.

Az ügy még a csehszlovák időkre nyúlik vissza. Klimik László 1938-ban tért vissza Argentinából, ahonnan Pliska János részére két bőrönd értékes ingóságot hozott. Klimik László — a vádirat szerint — nem adta át a bőröndöket a cimzettnek, illetve később az egyiket mégis átadta. Amikor a bőröndök ügye a bíróság elé került, azt állitotta, hogy az egyik bőröndöt a hebói vámhivatalnál elvették tőle, mert 58 csehkoronát kellett volna fizetnie vám cimén. A sértett érdeklődött a vámhivatalnál az ügyben. Azt a választ kapta, hogy csak nyolc csehkorona vámról volt szó és nem 58 koronáról, amint azt Klimik mondta. A vád szerint a nyolcas szám elé egy ötöst irt Klimik és igy lett a vámdij 59 korona. Ennek folytán a csehszlovák bíróság Klimikat sikkasztás és közokirathamisitás miatt hathónapi elzárásra itélte.

Ilyen előzmények után került most újrafelvételben az ügy az ungvári törvényszék Korláth-tanácsa elé.

Klimik László a bíróság előtt azt mondotta, nem érzi magát bűnösnek. A francia hatóságok a bőröndöket átengedték, az új holmikat azonban, amelyek benne voltak, el vették tőle. Az egyik bőröndöt át akarta adni Pliska Jánosnak, de a sértett nem vette át. Tagadta a hamisitás vádját is.

Dr. Karácsonyi István ügyész vádbeszédében a sikkasztás vétségének vádját visszavonta, de beigazoltnak látta a közokirathamisitást és ebebn kérte megbüntetni a vádlottat.

A törvényszék az 1938-ban a csehszlovák bíróság által hozott itéletet hatályon kivül helyezte és okirathamisitás vétségében mondotta ki bűnösnek Klimik Lászlót és háromhónapi fogházra itélte, de a vádlottat a csehszlovák közkegyelem alapján kegyelemben részesitette. Az itélet jogerős.

Keresztes-Fischer Ferenc nagy beszéde Szabadkán a magyar helytállásról és a nemzeti kérdésről

Szabadka, augusztus 31. (MTI) Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter többnapos bácskai körútrar indult, amelynek első állomására, Szabadkára hétfőn délután érkezett meg. A belügyminiszter szabadkai látogatása alkalmával a városháza közgyülési termébe összehivták a törvényhatósági bizottság tagjait és előttük a belügyminiszter nagyobb beszédet mondott.

Hangoztatta, hogy egyrészt azért jött le, hogy ennek a törvényhatóságnak, amely a két esztendő alatt a bevezetésnek, az új élet nehéz munkáját immár nagyban egészében elvégezte, hazafiasságáért és munkájáért köszönetet mondjon. A másik ok, amiért végigjárja Bács-Bodrog földjét az, hogy megnézze, mennyire tüntek el a 23 esztendős elszakadás nyomai és mennyire sikerült itt biztositani a társadalmi békét, harmoniát és a nyugodt, egyenletes munkát.

— Bácska földje — folytatta a miniszter — tipikus terület, azt mondhatnám, kicsiben mása az egész nagy Dunavölgyének. A Dunamedence tele van kis nemzetekkel, amelyek egymásbafonódva, egymásra vannak utalva. Tele van kicsi, de öntudatos nemzetekkel, — amelyek egymás nélkül megélni nem tudnak. A Bácska kicsinyitett képe ennek a helyzetnek. Itt nemzetiségek élnek egymás mellett, egymással összefonódva, egymásra utalva, öntudatos nemzetiségek, — amelyeket szétszakitani, egymástól elkülöniteni semmiféle eszközzel nem lesz lehetséges, mert ha még telepitési gondolatok megvalósitására kerülhetne is sor, ez nem változtat a lényegen, — mert ezek az egymással élő, egymásra utalt kis népek a határokon mindig ugyanolyan érintkezésben és ugyanolyan egymásra utaltságban fognak maradni. Mi következik ebből a megállapitásból a Bácskára nézve? Az hogy itt mindenekfelett való feladat és kötelessége mindenkinek a más nemzetiségekkel való megértés, békés együttélést biztositani, akárhogy alakul a jövő itt ezen a vidéken, lényegben változni nem fogunk.

Ezen a területen boldogulni csak akkor lehet, hogyha a magyar állam keretei között minden nemzetiséget egyenjogúnak és egyenrangúnak ismerünk el és igy kezeljük őket; félretéve, hogy az állam keretei közé tudnak elhelyezkeni. Ezt kell szem előtt tartani és vissza kell emlékezni a háború előtti időkre, amikor évszázadokon keresztül tudtunk békességben együttélni nemzetiségeinkkel. — Erre a békés együttélésre ma is és a jövőben fokozott mértékben lesz szükség. Ne feledjük el, hogy a jövő sorsának alakulása lényegesen függ attól, hogy a Kárpátok határai között meg tudjuk egymást érteni és becsülni. Azt lehet mondani, hogy ennek a területnek a jövő sorsa ettől a kérdéstől függ elsősorban, a magyarság boldoguiása éppen úgy, mint a nemztiségek boldogulása. A miniszter ezután helyi kérdésekkel foglalkozott, majd igy fejezte be beszédét.

— Nem tudom, Szabadkán előfordul-e, de a határvidék több helyén látni éppen a magyarság között bizonyos bizalmatlanságot a jövővel szemben, bizonytalankodást, félelmet, egyszóval kishitűséget. Ha a magyarság elveszti lelkét, bizalmát a jövőben, bátorságát és kitartását, akkor elveszett a jövő is, tehát egyenesen hazaáruló az, bármily poszton áll, aki ma kishitűsködik és aki nem bízik a magyar jövőben. (Percekig tartó taps!) Tőlünk függ, hogy becsülettel és bátor lélekkel megálljuk helyünket és kitartsunk utolsó csepp vérünkig azért a megszentelt földért, amely bennünket illet. Ez az, amit megtehetünk, ez az egy, amiért mindenkit történelmi felelősség terhel. Gyáva hazaáruló az, aki ma nem szilárd lélekkel áll a posztján és nem szolgálja a magyar ügyet kellő bátorsággal.

A törvényhatósági bizottság tagjai a beszéd végeztével hosszantartó meleg ünneplésben részesitették a belügyminisztert.

GRANDI ÉS CIANO NYUGALOMBAN

Róma, augusztus 31. (MTI) Grandi és Ciano nagyköveteket nyugalomba helyezték.

Elutaztak a Debrecenben nyaraló szórványgyermekek

Napokkal ezelőtt beszámoltunk róla, hogy az Egyesült Női Tábor felhivására a Hargitavároalja jelképes székely község 75 erdélyrészi szórványgyerek nyaraltatási akcijójának vasárnap volt a záróünnepélye.

Most úgy értesülünk, hogy a szórványgyermekek kedden, tegnap délben elhagyták Debrecent. A két kiváló teljesitményeket felmutatott tanitó: Sass Margit és Blattner László kiséretével.

A TERMÉNYEK ÉS TERMÉKEK TÁROLÁSA

Budapest, augusztus 31. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap szerdai száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a beszolgáltatott termények és termékek tárolása céljából ideiglenesen igényelhető helyiségek bejelentéséről. A rendelet értelmében mindazokat a helyiségeket, melyeket az utolsó három gazdasági év valamelyikében kenyérvagy takarmánygabona, hüvelyes-, olajos-, vagy egyéb magféle tárolására használtak, — szeptember 10-ig be kell jelenteni a terület szerint illetékes közellátási kormánybiztoshoz. A bejelentést az köteles megtenni, aki a helyiséget használja. A rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Nincs szénsavhiány Debrecenben

Az elmult kánikulás napokban gyakran hallatszottak panaszok, hogy a szikvizgyárosok nem tudják kielégiteni a fogyasztó közönség igényeit. Sőt tudunk arról is, hogy az egyik szikvizüzem sorra járatta alkalmazottjával az eddigi vásárlóit s azoktól beszedte a szódavizes üvegeket. Mikor megkérdezték, hogy miért van erre szükség, azt az információt adták, hogy nincs elég szénsav és igy a rendeléseknek nem tudnak eleget tenni.

Az állitólagos szénsavhiánnyal kapcsolatban beszéltünk egy másik szikvizgyárossal, aki érdekes felvilágositással szolgált.

— A nagy melegben jelentősen felfokozódott a szódavizfogyasztás — hangzott informátorunk válasza. — Az igényeket azonban csaknem százszázalékig ki tudtuk elégiteni. Szénsavhiányról ugyanis nem lehet beszélni. A mult héten ugyan elmaradt a szállitmány, de ez nem jelentett komoly akadályt. Ujabban azonban ismét kaptunk szénsavat s ez elegendő lesz több hétre. Ha mégis van valami kis baj, annak oka az üveghiány. A szódavizüvegek gyártása ugyanis a mai háborús időkben többé-kevésbbé szünetel, viszont a kereslet nagy.

— Ismétlem azonban, hogy Debrecenben nincs zökkenő a szikvizgyártásban, sőt egyre jobban ki fogjuk tudni elégiteni az igényeket, miután a meleg csökkenésével a fogyasztás is csökkenni fog.

Eddig tartott az információ. Mindenesetre jó volna, ha az illetékes szakosztály figyelemmel kisérné egyes szikvizgyárosok dolgát s amelyik valótlan ürügyekkel kibújik kötelezettsége alól, azzal szemben megfelelő rendszabályokat kellene alkalmazni. Ha pedig tényleg előállna az a helyzet, hogy egyesek nem tudják üzemben tartani telepüket, azoktól meg kell vonni az iparengedélyt.

Helyszini szemle a beomlott sárándi bányánál, amely négy játszadozó gyermek borzalmas halálát okozta

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk már arról a borzalmas tragédiáról, melynek áldozata négy sárándi gyermek lett. Mint ismeretes, a homokbánya maga alá temetett négy játszadozó gyermeket, akik mire segitség érkezett, megfulladtak.

A megdöbbentő esetről jelentést tettek a debreceni ügyészségnek, amelynek indítványára Bäcker József törvényszéki bíró, vizsgálóbiróhelyettes, Bary József vizsgálóbirósegéd, Ökrös Sándor dr. és Horváth Artur dr. orvosszakértők, valamint Pintér József dr. ügyész szállott ki a helyszinre.

Megállapitották, hogy Antal Gyuláné sárándi asszony a kritikus napon szekerével homokot akart szállitani a szekerén házához. Már hozzáfogott a rakodáshoz s közben Julia nevű 7 és Viola nevű 2 éves kislánya két másik társa, Pályi Imre 5 és Nagy Irén 6 éves gyermek társaságában játszani ment a homokbánya egyik üregébe. Néhány perc mulva az asszony nagy robajra lett figyelmes s megdöbbenvet látta, hogy az üreg, amelyben a gyermekek játszottak, beomlott. A vizsgálat szerint a száraz homok boltozat beszakadásával mintegy 100 mázsa borzalmas tömegü földréteg temette el a gyermekeket, akik, mire a segitség megérkezett, mindnégyen megfulladtak.

Az ügyben folyik a vizsgálat annak megállapitására, vajjon a gyermekek borzalmas haláláért kit terhel a felelősség.

Hatvan fillérért széltiben lehetett venni befőzni való szép paradicsomot a piacon

Családi kalarábé darabja egy pengő!

A Rákóczi utcai piac eseménye tegnap kétségtelenül az volt, hogy hatvan fillérért széltiben lehetett venni a szép befőzni való paradicsomot. Hetven, sőt nyolcvan filléres árakat most is lehetett ugyan kiirva látni, de hatvan fillérért általában meglehetett kapni az érett árut, sőt úgy délfelé még ötven fillérjével is vittek haza.

Nem szabad elfelejteni, hogy néha a bevásárló háziasszonyoknak is akad olyan szerencséjük, hogy olyan eladóra találnak, aki már szabadulni szeretne még megmaradt portékájától s ezért inkább tiz fillérrel is „megereszti", csakhogy hamarabb mehessen. Aminthogy nincsen szabály kivétel nélkül, úgy nincsenek általános érvényü árak sem: felfelé is, lefelé is lehetnek itt-ott eltérések.

Apró, selejtes paradicsomot negyven fillérjével is összeszedhetett, — aki akart. Mindenesetre tegnap sok helyen tarthattak paradicsom befőzési napot a debreceni háztartások.

Figyelmet érdemel a csöves tengeri iránt való egyre árskálával találkozunk. Kisebb cső, még főzni való 20 fillér, aztán a nagyobb 26 és 28 fillér. Egész szákkal vettek előttünk 28 fillérért már érett tengerit baromfiak számára. Szomorúan mondja a vevő, hogy hat tyukja van, meg akarja tartani mindenképpen, hogy családjának tojásszükségletét igy biztositsa. Bizony drága eleség ez! — sóhajtja.

Zöldbabban válogatni lehetett. A finom sárga vajbabot egy pengő ötven fillérjével mérték kilóját, a többit minőség szerint ettől lefelé, „öreg" babot 80 fillérjével is vesztegettek. Uj szemes babért 1.80 pengőt kértek. Egyhelyen zöld borsó is volt 2.40 pengős áron.

Főzelék zöld tök is volt bőven s ezt inkább szemre adják nagyság szerint 80, 100, 120 fillérért, ugyanigy s ugyanilyen áron a fejkáposztát is. Egy rendes fej kelkáposzta is 80 fillér körül mozog.

A sárgarépának 30 fillérét mérik előttünk kilóját, kalarábé-halomból kukligolyó nagyságú darabok merednek felénk.

„Családi kalarábé" — ajánlják, — darabonként egy pengő!

A spenót csomója 30 fillér s igy körülbelül 1.40—1.50 pengőbe eshet kilója.

A gyümölcspiacon még mindig a dinnye az úr. A görögdinnye 50 fillér, a sárga 60 fillér. Egyre több azonban már a szőlő: minőség szerint 2.80, 3.00 pengő, az őszi barack 3.40 pengő. A nyári szilva és almafeleségek különböző árakon kinálják magukat.

Ki-ki a maga erszénye szerint bevásárolhat a debreceni piacon. Hála Istennek, a több, mint negyven napos szárazság után is zöldség és főzelékfélékben nincs hiány. — Csak természetesen az árak bizonyosabban olcsóbbak lehetnének, ha az időjárás kedvezőbb lett volna.

HÍREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délelőtt 9—1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9—12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MÉP titkárnak adhatók át.

—

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

„Arany Angyal" Bánó Andor, Piac utca 50. Telefon: 34-06. — „Reménység" Gödény Ilona, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Szent Háromság" Sallay L. Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14. Telefon: 17-07. — „Sas" özv. Mandel J.-né, Hatvan-u 66. Telefon: 39-19.

—o—

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliaköre ma délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. sz. alatt lévő gyülekezti otthonban. Erre az összejövetelre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **Debrecen nemzetes asszonyainak figyelmébe!** A Nemzetes Asszonyok Társasága elnöknőjének családjában bekövetkezett gyász folytán a Nemzetes Asszonyok szeptember hó elsejére meghirdetett kávédélutánja elmarad. A legközelebbi kávédélután október hó 6-án lesz. **Ügyvezető elnöknő.**

— **A kistemplomi egyházrész nőszövetségének látogató- és kézimunka-csoportja** ma d. u. 5 órakor gyülést tart a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben, amelyre a tagokat szeretettel meghívja a Vezetőség.

— **Máriapócsra** engesztelő zarándoklatot rendez a debreceni római katolikus egyházközség. Résztvehet minden hívő, aki ezt a négynapos gyalogutat bűnbánó lélekkel vállalja. Indulás 10-én reggel 5 órakor a Szent Anna-templomban megtartott szentmise után. Jelentkezni lehet Porcsin Ambrus társulati vezető lakásán, Kölcsey-u. 5. A vezetőség kéri azokat, akik szekerükkel résztvennének csomagot vinni, jelentkezzenek az előbb megadott címen.

OLVASSA minden délben a Tiszántúli Déli Hírlapot.

— **A Baross Szövetség** két hónapi nyári szünet után ismét megkezdte erőteljes munkálkodását. A munka kezdetét jelentő elnöki ülésen az elnökség majdnem minden tagja jelen volt. Gazdag és értékes gondolatok tették gazdaggá ezt az ülést. A Baross Szövetség továbbra is a helyén marad és a rend, fegyelem és munka jegyében fogja munkáját a jövőben is folytatni a magyar keresztény ipar és kereskedelem érdekében. Az ülésen elhatározták, hogy minden hónap második hétfőjén elnöki ülést tartanak. A Szövetség ezúton kéri az elnökség tagjait, hogy a jövőben tartandó üléseit minden külön meghívás nélkül, minél nagyobb számban látogassák.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETET HULLÁMHOSSZ

Augusztus 31. Kedd. Ezúttal a következő megnyugtató üzenetek érkeztek:

Hajdúszoboszló: Horváth Sándor az F. 629. tábori postáról szeretettel csókolja szüleit s kéri őket, hogylétük felől minél előbb küldjenek értesítést. Tudatja egyben, egészséges, nincs semmi baja, s kéri őket, ne aggódjanak érte. Levelet vár.

Debrecen: Kigyóssy Imre szakaszvezető a Z. 388. tábori postáról szeretettel köszönti szüleit, testvéreit s értesíti őket, jól érzi magát, mert **hála Istennek a műtéten szerencsésen keresztülesett.** Csomagot és cigarettát kér. Mindenkit szeretettel csókol.

Debrecen: vitéz Kovács Ferenc főhadnagy az F. 740. tábori postáról szeretettel köszönti feleségét, szüleit és leányát s névnapjuk alkalmával szíve minden szeretetével köszönti őket. A jó Isten áldását kéri mindnyájukra. Számtalan csókot küld mindnyájuknak.

Alant felsorolt bajtársaink jó egészségnek örvendenek s arra kérik szeretteiket, ne aggódjanak értük, mert hála Istennek, a legjobb egészségnek örvendenek. Arra kérik őket, minél többször keressék fel őket itthoni leveleikkel. Egyébként a következő hozzátartozóiknak szeretetteljes csókjaikat, megnyugtató üzeneteiket és üdvözletüket küldik:

Debrecen: Vida Mihály honvéd a K. 787. tábori postáról feleségének, szüleinek. **Kéri őket, írjanak, mert egy hónapja nem kapott levelet tőlük.**

Karcag: Szabó Sándor őrvezető a Z. 243. tábori postáról szüleinek, feleségének s testvéreinek.

Üzeneteink közlését holnapi számunkban folytatjuk. (Adjon Isten szebb jövendőt minden magyarnak!)

— **Már a féligkész csizmákat is lopják.** Kardos József cipészmester, Péterfia-utca 38. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki éjszakának idején betört a Kálvin-tér 10. szám alatt lévő műhelyébe és 300 pengő értékben ellopott egy pár féligkész állapotban lévő csizmát. A rendőrség megindította a nyomozást a csizmatolvaj kézrekerítésére.

— **A sütőszakosztály** elnöksége felhívja azokat a sütőiparosokat, akik fautalványaikat legutóbb beváltani nem tudták, hogy a faátvételhez sürgősen jelentkezzenek a Kárpátalja tüzifakereskedelmi kft.-nél.

— **Megverte vadházastársát, két heti fogházra ítélték.** Horváth Mihály Eperjeske községben lakik. Sokat kocsmázik s így történhetett, hogy ittas állapotban vadházastársát, aki kis gyermeket vár, rettenetesen megverte. A szerencsétlen asszony kórházba került. Horváth Mihály ellen megindult a büntető eljárás. Most tárgyalta a nyíregyházi törvényszék Horváth Mihály ügyét. A vádlott azzal védekezett, hogy a kérdéses napon négy deciliter pálinkát és két deci bort ivott meg, elvesztette a fejét, azt se tudja, mit cselekedett. A bizonyítás során kitűnt, hogy Horváth azzal hencegett, hogy „száz csendőrtől sem fél", addig veri a vadházastársát, ameddig tetszik neki. A nyíregyházi törvényszék a vádlottat két heti fogházra ítélte. Az ítéletben a vád és védelem megnyugodott, így az jogerőssé vált.

— **APRÓHIRDETÉSEK A TISZÁNTÚLI DÉLI HIRLAPBAN. Testvérlapunk, a Tiszántúli Déli Hírlap a közönség köréből megnyilvánult érdeklődésre tekintettel megnyitotta apróhirdetési rovatát. Sürgős esetekben már aznap eredményt érhet el a Tiszántúli Déli Hírlap apróhirdetéseivel. Naponta délelőtt 10 óráig lehet feladni az apróhirdetéseket a Tiszántúli Déli Hírlap kiadóhivatalában: József kir. herceg-u. 16. sz. a., vagy a Piac-u. 56. szám alatt, a megyeháza mellett. Bármit keres, ajánl, vagy elad, a reggel feladott hirdetés már délutánra eredményt hoz. Az apróhirdetések díja szavanként 10 fillér.**

— **Négyszer kísérelt meg öngyilkosságot** Egerben Tóthpál István, amíg végre sikerült megválni az élettől. Végzetes tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarában követte el.

— **Amíg aludt, kifosztották lakását.** Faragó Péter gazdasági akadémiai hallgató, Cserepes-utca 5. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy a mult nap fáradtan ment haza. Lefeküdt és csakhamar elaludt a nyitott ablak mellett. Valaki ezt arra használta fel, hogy az ablakon keresztül bemászott s lakásából egy ágyterítőt, egy nadrágot, pénztárcáját 35 pengő készpénzzel és 20 darab kulcsot mintegy 500 pengő értékben ellopta. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást az éjszakai látogató kézrekerítésére.

Partizánvadászat

Hasbaszurta és összevagdalta haragosát

Véres verekedés zajlott le a késő esti órákban az egyik ungvári vendéglőben, ahol nagyobb társaság szórakozott. A szórakozó vendégek között volt Onuska Pál 34 éves ungvári bérkocsis. Később betért a vendéglőbe Palcsai József 48 éves napszámos, aki régi haragosa Onuska Pálnak. A két ember között szóváltás támadt, mely később verekedéssé fajult. A dulakodó embereket nem lehetett szétválasztani és még mielőtt valaki megakadályozhatta volna, Palcsai József előrántotta zsebéből éles és hegyes bicskáját és azt Onuska Pál hasába döfte, de megszúrta haragosának az arcát is. Az erős szúrástól Onuska Pál összeesett. A közelben tartózkodók nyomban értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen embert a kórházba szállították, ahol nyomban műtétet hajtottak rajta végre. Állapota súlyos, remélni lehet azonban, — hogy megmentik az életnek Onuska Pált. Értesítették a közelben szolgálatot teljesítő rendőrőrszemet a verekedésről. A rendőr a késelő Palcsai Józsefet előállította a rendőrségre és megindult ellene az eljárás.

— **Motorkerékpárral a halálba.** Kin József szőllősvégerdói lakos az elmult nap vásárolt egy motorkerékpárt s éppen hazafelé tartott hajnalban a szőllősvégerdói országúton, mikor az út hepehupás talaján a gép ugrálni kezdett. A szerencsétlen fiatalember úgy akart fékezni, hogy mindkét lábát földrecsúsztatta, azonban ez lett a veszte. Felborult s eszméletlenül terült el az út porában. A szőllősi állami kórházba szállították a mentők, ahol néhány óra mulva koponyaalapi törés következtében meghalt.

— **Leveles Irén** okleveles középiskolai nyelvtanárnő angol, francia, német nyelv és kereskedelmi levelezés tanítása, Svetits-bérház, II. lépcső, I. 5.

— **Ellopták a zsebóráját munkahelyéről.** Tóth Sándor MÁV fűtő, Varga-utca 24. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a fűtőházban lévő munkahelyéről ellopta 50 pengő értékű nikkel zsebóráját. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Dr. Naményi Gyuláné gyorsíróiskolájában,** gépíróiskolájában szeptember elején tanfolyamkezdés. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizsgára. (Batthyány-u. 1.) Telefon: húszhetvenhét. Főigazgatói engedély: 6475. Helyesírástanítás.

— **Kiváltották az elvesztett zálogcédulát.** Varga Vilmos népzenész felesége a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy napokkal előbb a zsibvásárban elvesztett egy zálogcédulát, amelyre egy pár, 500 pengő értékű aranyfüggő volt betéve. A zálogcédula elvesztését a zálogházban jelentette is, de ott közölték vele, hogy a függőket már kiváltották. A rendőrség megindította a nyomozást a cálogcédula megtalálója személyazonosságának a megállapítására.

— **Ellopták antilop cipőjét.** H. Varga Eszter, Szegfű-utca 36. szám alatti lakost kellemetlen meglepetés érte a mult nap a nagyerdei strandon. Amíg a leány a meleg medencében fürdött, valaki kabinjából ellopta 30 pengő értékű antilop cipőjét. Varga Eszter a rendőrségen ismeretlen tettes ellen feljelentést tett.

— **Nádárverés.** A nagycserei erdőhivatal területén, az ú. n. Szabó nádasban az 1942—43. évben termett 3400 kéve nádra 1943. év szeptember hó 2-án délelőtt 10 órakor a Szabó-nádasban, a nád tárolási helyén nyilvános szóbeli árverést tartok. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 14. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt 8—2-ig megtudhatók. A nád a helyszínen az ú. n. Szabó-nádasban (Csonka Ferenc, Halap 25. sz. a. lakos tanyájától nyugatra) megtekinthető. Gazdasági tanácsnok.

— **Pénteken összeül a 42-es bizottság.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről nyert értesülés szerint a 42 tagú országos bizottság szeptember 3-án, pénteken délelőtt 11 órakor összeül.

— **A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége** értesíti a nagyközönséget, hogy a gyorsíró- és gépíróiskolákban az oktatás szeptemberben és októberben is a szokott keretekben folytatódik. A beiratkozások az új tanfolyamokra megkezdődtek.

— **A vagyonváltságbúza ára.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszter rendelete közli, hogy szeptemberben a vagyonváltságbúza ára 40. P.

— **Élelmiszerjegyeivel ellopták ridiküljét.** Vass Erzsébet, Szárazi Ferenc-utca 17. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki ellopta ridiküljét, amelyben élelmiszerjegyek voltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Megforgatta kését a vetélytársa szívében.** Hecska Mihály, Lazarovinecz Mihály szeklencei lakosok az elmult nap valamin összeszólalkoztak. A vita hevében Lazarovinecz egy konyhakéssel szívenszúrta Hecskát, majd megforgatta kését a szerencsétlen fiatalemberben, aki azonnal meghalt. Lazarovineczet a szeklencei csendőrség letartóztatta.

— **Felbecsülhetetlen kárt okozott a hamvadó cigarettavég** Munkácson, ahol is kigyulladt a város makkos erdeje. A tüzet nem birták eloltani, hanem körülárkolták az égő erdőrészt s így akadályozták meg továterjedésének útját. Folyik a vizsgálat annak kiderítésére, kitől származott az eldobott hamvadó cigarettavég.

— **Bőtejű szoptatós dajkát** keresünk vidékre. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés Gyermekmenhelyben 12 és 2 óra között.

— **Új tanfolyam kezdődik** szeptember elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolájában, Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22—53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548—1942/43.

— **Hirdetmény.** A nagycserei erdőhivatal területén az új hármashegyi erdőőri lakás 1943. év szeptember hó 2-án délelőtt 10 órakor szóbeli nyilvános árverésen a legelőnyösebb ajánlattevőnek eladatik. A felülépítmény előzőleg a helyszínen megtekinthető. Erre a vételi lehetőségre az érdekelt gazdaközönség figyelmét felhívom. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt 8—2-ig megtudhatók. Gazdasági tanácsnok.

Gyászrovat

Nagy Zoltán Lóránt gazdasági akadémiai hallgató 20 évesl korában elhúnyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: szülei vitéz Nagy Pál nyug. altábornagy feleségével Kubay Máriával, testvére: vitéz Nagy László. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések: Pajtás István lakatosségéd—Papp Edit Szilvásújfalusi utca 18. Dr. Brósz Róbert bírósági titkár, Budapest—Murányi Jolán Poroszlay-út 52. Bugjó Imre kocsis, Szabolcska-utca 13—Molnár Anna Balaton-u. 28-b.

Házasságok: Papp Győző forg. adótiszt, Szent Anna-utca 31—Bacsó Izabella Postakert-utca 17. Dr. Simos Mihály orvos klin. gyak., Fogászati klinika—Dr. Plank Edit Magoss Gyöngy-tér 18-c. Kecskés Sándor városi adótiszt, Mikes Kelemen-utca 31—Károly Vilma Püspökladány. Janka Béla községi irodatiszt, Mánd—Szőke Erzsébet Idegklinika, Ugrai János postatiszt, Kadosa-utca 5—Stronitzer Kamilla Belllegelő 375.

Születések: Biri Lajos MÁV fűtő, Káldor-utca 22, fiú Lajos. Rákosi Lajos segédmunkás, Gyöngyvirág-u. 20, fiú Gyula. Hegedüs Ernő MÁV fütő, Szepesi-utca 56, fiú Rudolf. Hizó Ferenc tsz. szakaszvezető, Dugovits-utca 5, leány Ilona. Ábrahám András téglavető, Gőztéglagyár, fiú András. Oláh FerencMÁV vonat-kísérő, Kerekes G-utca 24. sz., leány Gizella. Kuczora István gyári munkás, Tengerész-utca 3, leány Anna. Gönczy Pál mentőorvos, Poroszlay-ut 82, fiú Endre. Papp János kereskedő, Kassa-út 19, leány Ilona. Nagy Imre gazdasági cseléd, Bellegelő 493., fiú István. néhai Bacsó Imre kályhássegéd, Homok-utca 125. sz., leány Magdolna. Vértesi István birtokos, Csapó-utca 57, leány Ilona. Tóth László birtokos, Halap 103, fiú László. Nagy Imre kertész, Méhes-utca 37, fiú István. Cs. Nagy Albert gyári munkás, Kunhalom-utca 20, fiú Imre. Simon Károly munkás, Gyöngyvirág-utca 8., leány Ibolya. Derecskei István gazd. kocsis, Hosszúpályi, leány Erzsébet. Nagy Imre vill. kalauz, Szarvas-utca 8, leány Piroska. Dr. Straub János egy. int. tanár, Péterfia-utca 51, leány Erika. Rácz Lajos munkás, Nádudvar, fiú Lajos. Tóth Bálint napszámos, Hajdúszoboszló, fiú Bálint. Ráthonyi Tamás fm., Nyírmihálydi, leány Ida. Halasi István fm., Derecske, fiú István. Király László tűzérfőhadnagy, Rákóczi-utca 52, leány Ágnes. Fejes István kisbérlő, Nagycsere 102, lány Ilona és Éva (ikrek). Mogyorós Imre posta altiszt, Varga-utca 42, leány Mária. Szegedi Miklós tűzoltó, Hajdúszoboszló, fiú Miklós. Besenyei Sándor szabómester, István-út 7, fiú István. Dr. Papp Aladár orvos, Balmazújváros, leány Katalin. Rácz Mihály kubikos, Vulkán-telep 6, leány Ilona. Fogarasi József MÁV intéző, Taracköz, leány Erika. Beregszászi Károly kereskedősegéd, Bujdosó-utca 11, fiú Péter.

Halottak: Balla Sándor ref., 28 éves, Legenvealsómihály. Dusa István rk., 6 hónapos, Doberdó-utca 24 Papp Miklós ref., 19 hónapos, Teleki-utca 33. Bisi Károly ref., 2 éves, Almosd, Vass Károly ref., 1 hónapos, Vendég-utca 71. Özv. Konrád Jánosné ref., 85 éves, Kazinczy-u. 3. Pintér Juliánna ref., 6 hónapos, Had házi-telep. Özv. Nagy Imréné ref., 61 éves, Hangyás-utca 17. Szabó Lajos ref., 11 hónapos, Honvéd-utca 41 Kiss András ref., 21 éves, Hajdúböszörmény. Özv. Kaposznyák Györgyné ref., 75 éves, Kishegyesi-út 40. sz. Lipai József ref., 98 éves, Rothermere-utca 43. Horváth Gábor ref., 11 hónapos, Hajdúböszörmény. Józsa Sándor ref., 6 hónapos, Konyár. Pánczél Emese gk., 5 hónapos, Keleti-sor 7. Nagy Zoltán ref., 20 éves, Nap-utca 8. Virtás András rk., 14 hónapos, Pesti-utca 4. Szücs Éva gk. 5 hónapos, ePsti-utca 4. Ujházy Károlyné ref., 80 éves, Wesselényi-u 89. szám.

A budapesti napilapok szerkesztői dr Marschall Ferencnél, a Tőzsde uj elnökénél

Budapest, augusztus 31. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Tőzsde új elnöke, *dr. Marschall* Ferenc, m. kir. titkos tanácsos, ny. miniszter fogadta a budapesti napilapok és közgazdasági lapok szerkesztőit. — Az üdvözlésre válaszolva ismertette a tőzsde hivatását, amely nem a munka nélkül való könnyű nyereségszerzési területet, hanem a magyar értékek számontartója. A magyar tőzsdén a magyar mezőgazdaság és az ipar találja meg a maga piacát, amely az értéktőzsdei vonatkozásokban mindig gondosan ügyel arra, hogy sem túl ne értékelje, sem alá ne értékelje gazdasági erőfeszítéseket és arra törekszik, hogy minden produktuma ennek az országnak a becsület és tisztesség jegyében kialakított ellenértékhez jusson.

Meggyőződése, hogy bármit hozzon reánk a sors, Magyarországot és Budapestet központi fekvésétől megfosztani nem lehet és a Budapesti Áru- és Értéktőzsde az lesz, ami volt az első világháború előtt, Közép-Európa vezető tőzsdéje.

A magyar minisztertanács Boris bolgár királyról

Budapest, augusztus 31. Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 5 órakor miniszteretanácsot tartottak. A tanácskozás megkezdése előtt Kállay Miklós miniszterelnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt III. Boris cárról, Bulgária országegyesítő királyáról. — Bejelentette, hogy a kormány nevében részvéttáviratot intézett Filov bolgár miniszterelnökhöz. A minisztertanács Kállay Miklós miniszterelnök javaslatára jegyzőkönyvben örökítette meg az elhunyt nagy király emlékét. A miniszertanács a továbbiakban időszerű kormányzati ügyeket tárgyalt és a késő esti órákban ért véget.

A gólyák utraindultak uj hazájuk felé

A tavasz hírnökei: a fecskék és gólyák lassan búcsút vesznek az országtól és elindulnak új hazájuk felé, hogy az esős őszt és kemény telet elkerüljék. Debrecenben és közvetlen környékén vasárnap gyülekeztek a gólyák. Kéményre rakott fészkeiket méltóságteljesen körüllépkedték itt kelt csemetéikkel, a fészken egy két gazt még megigazítottak, de nem maradt el a jellegzetes kelepelés sem, majd a magasba emelkedtek és hosszú időn keresztül örvényszerűen keringtek a fészek felett. Ezzel érzékeny búcsút vettek a kedves kis hajléktól és nyilegyenesen elindultak dél felé.

Az emberek gondolatokba merülve nézték a 250—300 gólyát, amint a kreingést abbahagyva elindultak új hazájuk felé. Hogy mit gondoltak nem tudjuk, csak sejtjük. Azon tűnődtek, hogy hová mennek a magyarságnak kedvelt madarai. Hány gólya érkezik meg az új hazába és hány jön onnan vissza.

Az egyszerűbb emberek a gólyák távozásával kapcsolatban jóslásokba bocsájtkoztak. Az egyik a korai ősz beálltát, a másik szigorú és kemény tél elkövetkezését jósolta. Akár ez következzen, akár az, egy bizonyos, a nyárból erősen megyünk kifelé. A hosszú, kitartó és rekkenő hőséget kedden Debrecenben is hűvös, szitáló, szinte őszies eső váltotta fel. Ez pedig már az ősz előszele. Nem is beszélve arról, hogy a fák levelei napról napra sárgulnak és hullanak.

De lássuk mit mond a tudományos világ a gólyák távozásával kapcsolatban. Dr. Nagy Jenő, a Tiszántúli Madárvédő Egyesület elnöke a korai távozással kapcsolatban kijelentette, hogy ez a rekkenő hőséggel magyarázható. A gólyák kedvenc eledele, a tücsök és sáska a nagy szárazságban elpusztult és ez késztette a kedves madarakat arra, hogy szeptember első harmada helyett már augusztus végén búcsút mondtak az országnak és elszálltak Délafrikába, hol a telet töltik.

A gólyák azonban nem maradnak sokáig, nekik két hazát adott végzetük és tavasszal ismét megnépesednek fészkeik és tőlük lesz tarka a határ.

Tudnivalók

a sertéshízlalásról, bérhízlalás-ról, a hízott és sovány sertések forgalmáról

(2. közlemény.

Saját célra hízlalt sertések bejelentése.

Mindazok, akik a város területén saját és gazdasági szükségletre vagy a haszonbérbeadó számára sertést hízlalnak, vagy sertést tartanak — gazdák és nemgazdák egyaránt — kötelesek a már hízlalás alatt levő és összes egyéb sertéseiket az előírt nyomtatványon a Gabonairodában haladéktalanul bejelenteni. Azok, a kik ilyen célra történő hízlalásra ezután vásárolnak soványsertést, a vásárlás megtörténte után haladéktalanul kötelesek a bejelentést megtenni. Sertésvágatási engedélyt csak az kaphat, aki ezt a bejelentést az előírt időben megtette. A bejelentés alkalmával a sertés marhalevelét is eb kell mutatni. Aki saját célra történő hízlalásra sertést vásárol vagy vásárolni fog, vágatási engedélyt vagy a vásárlástól, illetve ezután történő vásárlás esetén a bejelentéstől számított 60 nap elteltével kaphat. Aki ezt a bejelentést elmulasztja vagy vágatási engedély nélkül sertést vág, szigorú büntetés alá esik. (11,300. K. M. r. 16. § 6. bekezdés.)

SOVÁNYSERTÉSEK VÉTELE ÉS ELADÁSA A PONTRENDSZERBE BESZÁMITÁSSAL

(111,300 1943. K. M. r. 12. §)

Továbbtartásra vagy hízlalásra szolgáló soványsertés vásárlására engedélyt **kizárólag gazdák számára** a Közellátási Kormánybiztosság megbízásából a Közellátási Felügyelőség adhat. Az ezirányú kérelmeket a gabonairodában kell előterjeszteni. E vásárlási engedélyeket a megvásárlásra engedélyezett sertésekre összesen vagy az engedélyt kérő kívánságára darabonként állítják ki. Az engedélyen fel van tüntetve a keltezésen kívül a vásárlásra jogosult neve, nyilvántartó hatósága, gazdakönyvének száma; a vásárlásra engedélyezett sertések darabszáma és minősége (malac vagy süldő) továbbá az a terület, amelyen a vásárlás történhetik. Az engedély alapján a vásárlásra jogosult nyilvántartó hatósága (Gabonairoda) a Gazdalap 13. sz. láblázatában az engedélyes vevőt minden engedélyezett malac után 300, minden engedélyezett süldő után 380 búzaegységgel megterheli. (Bejegyzés.) A malacra szóló vásárlási engedély 20—40 kilós, a süldőre szóló engedély 41—60 kilós sertésnek a **beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámítás mellett** történő megvásárlásra jogosít.

A vásárlási engedély alapján eszközölt vásárlás alkalmával a vásárlásra jogosult vevő köteles a vásárlási engedélyt a marhalevél átírásakor a marhalevél-kezelőnek átadni, aki az engedélyen vásárolt sertések számát, minőségét (malac vagy süldő), az eladó nevét bejegyzi, a bejegyzést aláírásával és a hivatal bejegyzésével látja el. Ugyancsak köteles az engedéllyel bíró vevő **a vételt az eladó gazdakönyvébe bejegyezni és a bejegyzést a gazdakönyvben aláírásával igazolni és az eladónak a vásárlási engedélyt átadni.** Az eladó köteles a vásárlási engedéllyel annak keltétől számított 45 napon belül saját nyilvántartó hatóságánál jelentkezni, mely a bemutatott engedélyt záradékolja és ugyanakkor **minden eladott malac után 300, minden eladott süldő után 380 búzaegységet az eladó beszolgáltatási kötelességébe beszámít.** Ha az eladó a fentebb említett 45 nap alatt a vásárlási engedélyt nem mutatja be, az eladást beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe **nem szabad** beszámítani. A mennyiben a vevő nem gazdakönyvvel rendelkező egyéntől szándékozik sertést beszerezni — ez esetben is köteles vásárlási engedélyt kérni a városi Gabonairoda útján a Közellátási Felügyelőségtől.

(Nem gazdakönyves egyének közötti sertésvásárlásra ezek a rendelkezések nem vonatkoznak. A nem gazdakönyves egyének közötti sertésvásárláshoz tehát vásárlási engedély nem kell.)

Amennyiben a vevő, illetve eladó pontrendszeréb e az adásvételt beszámítani nem kívánja, vagy gazdakönyve nincs, az adásvétel szabadforgalom tárgyát képezi. **A jürat azonban minden esetben átírandó.**

Ha a vásárlásra jogosult a vásárra engedélyt nem használta fel, köteles az engedélyt annak keltétől számított 45 napon belül saját nyilvántartó hatóságának áladni, mely ebben az esetben az engedélyt átveszi s a fentebb említett pontmegterhelést (bejegyzést) törli. Ha a vásárlásra jogosult a fel nem használt vásárlási engedélyt az előírt határidő alatt nem adja át, a fentebb írt bejegyzés (megterhelés) nem törölhető. Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a gazdák egymástól abraktakarmányt akarnak beszerezni.

Ha a gazdálkodónak hízlalásra alkalmas soványsertései vannak és azokat a saját gazdaságában nem kívánja felhasználni, vagy hízlalási lehetősége nincs és a nyilvántartó hatóság megállapítása szerint a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszolgáltatási kötelességének előreláthatólag egyéb ként nem tudna eleget tenni, a nyilvántartó hatóság (Gabonairoda) felszólíthatja, hogy megfelelő számú soványsertést szállítson be. E felhívásnak a gazdálkodó köteles eleget tenni, mert különben büntetés alá esik. (111,300—1943. K. M. r. 16. § 1. pont a) bek.)

A gazdakönyves gazdálkodó **soványsertését a beszolgáltatási kötelességbe beszámítással** a következők szerint értékesítheti:

a) A soványsertéseket eladhatja a fentebb közöltek szerint a Közellátási Felügyelőség engedélyével bíró gazdakönyves gazdáknak.

b) Eladhatja a sertések vásárlására a Sertésforgalmi Központ által feljogosított országos vagy körzeti kereskedőnek.

c) Ha a sertéseknek a piacra szállítására saját költségére és veszélyére maga gondoskodik, a budapesti piacon országos kereskedő útján az Állatforgalmi Központ által kijelölt egyéb piacokon pedig közvetlenül a Központ útján bizományban értékesítheti.

Az így értékesített soványsertés csak akkor számit be a pontrendszerbe, ha az értékesítés legkésőbb 1944 június hó 30-ig megtörtént.

A hízott sertéseknek a pontrendszerbe beszámítással történő értékesítéséről alább van szó.

Polgármester.

(Folytatása következik.)

RÁDIÓMŰSOR

Szeptember 1. Szerda.

Budapest I. 10.15 Rádiózenekar. 11.15 Szegedi Sándor hegedül. 11.40 Orvosi szemle a keleti hadszíntéren — felolv. 12.10 Rendőrzenekar. 14 Szalonegyüttes. 15 Tánczene. 15.40 Vadásztréfák — felolv. 16 Timkó Margit zongorázik. 17 Markus L.: A gróf a vízbe fut. 17.15 Magyar-német művészcsere keretében zongora és gordonka. 17.45 Közvetítés a Gyilkos-tóról és Békás-szorosból. 18 Honvédműsor. 19 Halász Gyula: Édes anyanyelvünk. 19.20 Mindenből mindenkinek. 21.05 Major Tamás elmondja Schiller: Sétáját. 21.25 Zsámboki Mikilós gordonkázik. — 22.10 Cigányzene. 22.50 Esteli muzsika.

Budapest II. 16.15 Vonósnégyes. 17 Szlovák hallgatóinknak. 17.45 Verdi-zeneszám. 17.55 Szendé Mária verseket mond. 18.20 Tánczene. 19 Dedinszky Izabella orgonán játszik. 19.30 Muth Lili: A török nő tegnap és ma. 19.50 MÁV Visszhang Dalkör. 20.20 Harsányi András németországi útirajza. Majd Hírek.

A JAPÁNOK EGY HONAP ALATT 358 REPÜLŐGÉPET LŐTTEK LE

Tokió, augusztus 31. (Német Távirati Iroda.) A császári főhadiszállás keddi közleménye szerint az ellenség összesen 560 halottat vesztett az új-guinei Salamauanál vívott harcokban. A japán légierő július 30. óta 358 ellenséges repülőgépet lőtt le Uj-Guinea és Uj-Georgia fölött. (MTI)

SZINHÁZ

Szeptember 4. szombat: **Mosoly országa.** A-bérlet.

Szeptember 5. vasárnap délután: **Mosoly országa.** Rendes helyárak.

Szeptember 5. vasárnap este: **Mosoly országa.** Bérletszünet.

Szeptember 6. hétfő: **Mosoly országa.** B-bérlet.

Szeptember 7. kedd: **Mosoly országa.** C-bérlet.

Szeptember 8. szerda: **Egy nap a világ.** Bérletszünet.

Szeptember 9. csütörtök: **Egy nap a világ.** B-bérlet.

Szeptember 10. péntek: **Mária főhadnagy.** Propaganda munkáselőadás.

Szeptember 11. szombat délután: **Mária főhadnagy.** Filléres helyárak.

Szeptember 11. szombat este: **Egy nap a világ.** A-bérlet.

Szeptember 12. vasárnap délután: **Egy nap a világ.** Rendes helyárak.

Szeptember 12. vasárnap este: **Egy nap a világ.** Bérletszünet.

MOZI

KÖRHINTA. A körhinta forog, hol fenn, hol lenn van az, aki rajta ül. A művészsorshoz hasonlít, amelyik hol a csúcson, hol a mélyben. És egy kicsit a filmhez is, amelyik hol egészen jó, hol egészen gyenge. Vannak benne egészen kitűnő, szellemes helyzetek, vannak tíz év előtti humoros jelenetek és néhány jó zeneszám. A téma röviden az, hogy hogyan virágzik fel egy cirkusz, amelyik éppen a mélyponton van. Persze humorral. Hogy közbe valami kis komolyság is van benne, azt oly humorosan csinálják, hogy szinte észre se lehet venni. **(Apolló.)**

Közgazdaság

DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR

Szarvasmarha felhajtás 589, eladás 398. Sertés felhajtás 312, eladás 159. Kecske felhajtás 43, eladás 5. Árak: Vágóló 210—240 P. Silány igásló 480—770. Közepes igásló 780—1560. Jó igásló 1600—3000. Választott malac párja 140—220. Kecske 190—285. Jóminőségű vágómarha 220, közepes 200, silány 180, csontolni való 150, tinó 280—360 fillér élősúly kg-ként. Fejőstehén darabja 1100—2200 pengő. — I. rendű bika 215, II. rendű 195, III. rendű 175, csontozni való 145. — I. rendű tehén 210, II. r. 190, III. r. 150. (6 százalék levonás.)

Az irányzat lanyha.

SPORT

NAGYSZABÁSU ORSZÁGOS ÚSZÓNAPOT RENDEZNEK DEBRECENBEN

A Magyar Úszószövetség kezdeményezésére Magyarország összes nagyobb és kisebb helyiségeiben szeptember 11-én és 12-én a magyar ifjúság úsznitudásának fejlesztése érdekében úszónapot rendeznek. — Evről évre ezeken az úszónapokon bizonyítja be tudását a magyar ifjúság, mert mindig óriási tömegeket szokott megmozgatni. Az országos úszónapokon kívül minden hét évben úszóhetet rendez a MUSZ. — Legutóbb 1942-ben Debrecenben rendezték meg ezt az úszóhetet s ezen több mint 1200 leány és fiú szerezte meg a MUSZ művészi kivitelű emléklapját 50, illetve 100 méter leúszása után.

Most azonban az országos úszónapokon és úszóheteken a tömegsporton kívül nagy súlyt helyeznek a minőségi eredményekre is és igyekeznek, hogy a minőségi úszósportot, ha lehet, a legmagasabb fokra fokozzák. 1942-ben 300 úszó szerezte meg Debrecenben a MUSZ vasjelvényét. Az idén a MUSZ az országos úszóversenyek napjául szeptember 11 és 12-ikét tűzte ki.

Debrecenben a nagyerdei strandon rendezik meg az úszónapot. — Szeptember 11-én a leányok, 12-én pedig a fiúk részére. A versenyen indulhatnak az összes 11—21 év közöttiek, nevezni a helyszínen is lehet. A vezetőség ezúton hívja meg az ifjúságot a nagyszabású versenyekre.

—

A BSZKRT VÉLEMÉNYE A DEBRECENI MÉRKŐZÉSRŐL

A vasárnap látott BSZKRT-DVSC mérkőzés után Debrecenben nem nem tudnak annyira örülni a sirból visszahozott egy pontnak, mint amennyire a BSZKRT hívői sajnálják az itt hagyott egy pontot. Ez meg is érthető, mert az igényes debreceni közönség joggal elvárja, hogy kedvenc csapata olyan erőkkel rendelkezzen, amellyel nyugodtan ki lehet állni egy másik csapat ellen, amely szintén most került fel az első osztályba.

A BSZKRT vezetői egyébként az 1:1-es döntetlen után így nyilatkoznak:

„A DVSC tisztán erőből játszik — mondja Ratinovszky Imre, a BSZKRT intézője —, ha nem javulnak hamarosan, kevés babér terem nekik az NB-ben. Egyenlítő góljuk egyébként a meghosszabbításon is túl esett. A hosszabbítás Rumos sérülése miatt történt. Fedezetünk komolyabban megsérült, olyannyira, hogy Debrecenben kellett hagynunk kórházban. Jania játékvezető jól vezette a mérkőzést, csak az utolsó negyedórában jött zavarba. Egy teljesen szabályos gólunkat nem adta meg."

A nyilatkozóval teljesen egyetértünk. Csak annyiban különbözik véleményünk, hogy a DVSC játékosai egyáltalán nem erőltették meg magukat, tehát nem teljes erőbedobással játszottak. Hogy nem így volt, arra mi is szeretnénk feleletet kapni, mert ha a DVSC erőből játszik, akkor a második pont is itt marad volna.

Nagyszabású ökölvívó mérkőzés Debrecenben. Október 3-án Debrecenben az Arany Bika dísztermében a debreceni hadtest leventéi nagyszabású ökölvívó mérkőzést rendeznek. Ezen a versenyen a debreceni közönségnek alkalma lesz megismerkedni a kiváló szolnoki ökölvívókkal, akik az országos bajnokságban igen derekasan küzdöttek.

Szilágyira eltiltás vár. Mint ismeretes, a BSZKRT—DVSC mérkőzés utolsó percében a kitűnően bíráskodó Jania játékvezető Szilágyit kiállította. A DVSC középcsatárára biztos eltiltás vár, mert az osztályozókon is kiállították már egyszer. Igy a Ferencváros ellen más irányítja a DVSC csatársorát. A szurkolók egy része nem is nagyon sír a nyurga csatár után. Azt mondják: van nála jobb is a DVSC játékos állományában, csak ki kell keresni.

SPORTHÍREK

Dr. Thomas I. osztályú mérkőzést vezet vasárnap. A vasárnapi NB I. mérkőzéseket vasárnap az alábbi játékvezetők vezetik: SBTC—Kispest dr. Thomas, Szolnok—Csepel: Palásti, Ferencváros—DVSC: K. Nagy, SZVSE—Gamma: Urbán, Ujpest—DIMAVAG: Vass, Elektromos—Kolozsvár: Harangozó, Nagyvárad—Vasas: Kékesi, BSZKRT—Ujvidék: Kiss Zsigmond. A debreceni játékvezetők közül Karsai Nagybányán az NSE—KASC, Farkas Iván pedig Ungváron a Rusj—Kassai Rákóczi mérkőzést vezeti.

Az NB III szamosmenti, debrecenvidéki csoportjában az Ermihályfalvi LE 1:1-re játszott a Szatmári Törekvéssel, Nagybányán a helyi rangadó: Jószerencse—Petrozsény 1:1. Szatmárott a Szatmári SE—Szatmári Vasutas 2:1. Nagyváradon a Nagyváradi MÁV—Nagyváradi Törekvés 6:1. Villanygyár, mint közöltük, kikapott Püspökladányban 3:1-re, míg a DVSC tartalékcsapata 11:0-ra verte Nagykárolyt és így vezet a bajnokságban.

A debreceni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

7513—1943 tk. szám.

ÁRVERESI HIRDETMÉNY-KIVONAT

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet végrehajtatónak Asztalos Sándorné Szendrei Juliánna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 54 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. jbíróság területén levő s a Debrecen sz. kir. városban fekvő a debreceni 4849. sz. tkvi betétben A I. 1, 3 sor, 6166, 6167/1. hrszám alatt foglalt, B. 5—12. sorsz. szerint Szilágyi Józsefné Szendrei Erzsébet, Asztalos Sándorné Szendrei Juliánna, Szendrei István, Tóth Gyuláné Szendrei Mária nevén álló Csapókertben, Kisfaludy-utcai 11. szám alatti házra, udvarra és szőlőre 2063 P kikiáltási ár megállapítása mellett elrendelte.

Az árverést 1943. évi szeptember hó 28. napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc-utca 17. sz. I. ajtó fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adható.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb igéret ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Debrecen, 1943 március hó 13. napján.

Dr. Deák sk. jbiró.

A kiadmány hiteléül: **Miléné** kiadó

1487—1943. Vh. sz. Pk. 25.139—1943

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíróság 1943. P. 829/4. sz. végzésével 800 pengő tőke, ennek 1942. évi december hó 10-től járó 5 százalék kamat és költség behajtása végett — illetve a törlesztett összegek levonása után dr. Szutor Béla ügyvéd által képviselt dr. Szutor Béla végrehajtató javára Tapolczay Ferenc végrehajtást szenvedő ellen a még fennálló hátralékos tartozásra elrendelt végrehajtás során bíróilag lefoglalt és ki nem igényelt 1500 P becsértékű ingókra az árverés helyszínére: Debrecenben, Piac-u. 42. sz. alatt **1943. évi szeptember hó 1. napja déli 1 órájára** kitűzetik, amikor a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatnak az 1939. Pk. 28932. sz. végreh. jkvben lefoglalt: autó és egyéb ingók.

Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró több bi végrehajtatók, mint csatlakozók javára is még fennálló követeléseik erejéig **az 1908: XLI. tc. 20. §-a** alapján — ezennel kitüzetett: Ampla ipari **és kereskedelmi kft.** cég javára 302 P 20 fillér, Kiss Dénes mint bek. Kiss Sándor t. képv. 54 P 78 f., Hydrostigén rt. 99 P 33 fillér, Debreceni Vas- és Rézbútorgyár **rt.** javára 174 P 60 + 82 P **tőke és** járulékok **iránt.**

Debrecen, 1943 augusztus 7-én.

Király Béla kir. bir. végrehajtó

33.400—1943. aü.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város adóhivatala ezúton hivja fel figyelmét az O. F. B. által földhözjuttatott megváltott és vagyonváltság földek birtokosainak, hogy a terhükön nyilvántartott megváltási ártartozásukat a rendes évi tőketörlesztésen felül rendkívüli tőketörlesztéssel is csökkenthetik, sőt a teljes megváltási árat azonnal ki is fizethetik.

Rendkívüli tőketörlesztés esetén a juttatott 10 százalékos jutalomban részesül. A teljes megváltási ár kifizetése esetén pedig a jutalmon felül az ingatlanra bekebelezett jelzálogot törlik és a juttatott az ingatlannak terhementes korlátlan tulajdonosává lesz s azzal ezután szabadon rendelkezik.

A jelenlegi kedvező kereseti és értékesítési lehetőségek figyelembevétele mellett minden juttatottnak érdeke, hogy a megváltási ártartozását sürgősen fizesse ki most, mikor a szabad forgalom tárgyát képező egyéb földárak a kereseti viszonyokhoz mérten tényleges emelkedést mutatnak.

Városi adóhivatal

Főszerkesztő: Dr. Nagy Imre Felelős szerkesztő Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Gálocsy tizennyolcéves nyomozóirodája vidéken is diszkréten nyomoz, megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 214

Háztartási alkalmazott

Komoly főzőmindenest fölvesz magános úr. Jelentkezés Maróthy Gy.-u. 21. Kizárólag délután 3 órakor. 909

Főznitudó mindenest — csak hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Magoss György-tér 21. 148

Szakácsnőt vagy mindenes szakácsnőt azonnal felveszek. József kir. hg.-utca 35—37. II. em. 313

Bejárónőt reggeli órákra keresek, Homok-u. 32. 311

Takarítónőt a délelőtti órákra felvesz, Arany János-u. 34. 310

Mindenes bejárónőt azonnali belépésre vagy elsejére keresek vendéglőbe, Szobószlói-út 4-b. 162

Betöltendő állás nőknek

Ügyes fiatalabb kifutólányt felvesz Tóth Gábor, Piac-utca 89. 314

Betöltendő állás férfiaknak

Fiatal házaspár házmesternek felvételik, Komlóssy-út 15. sz. 236

Szabótanulókat fizetéssel felvesz Kiss uriszabóság, Ferenc József-út 16. (Alföldi palota.) 293

Számolni tudó józan kocsis felvételik, Teleki-u. 100. 309

Fiatal fűszer-, csemegekereskedősegédet felvesz Barabás Mihály, Hunyadi utca 26. 315

Állást kereső férfiak

Tisztviselő vállalna napi néhány órai irodai munkát. Cím a kiadóban. 300

Butorozott szoba

Kiadó egy bútorozott szoba külön bejárattal magános úrnak Csokonai-u. 24. 316

Burgonyát nagytételben veszünk.

Cím a kiadóban.

Kiadó egy szoba belvárosban fürdőszoba használattal annak, ki a teljes berendezést ágyneművel megveszi 8000 P. „Uri kényelem" jeligére a kiadóba. 59

Ajánlat

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas-utca 2. 60

Ékszer javítás, brilliáns és ezüst beváltás. Hamisékszer eladás. Polláh Endre aranyművesnél — Hatvan-utca 2. 76

Fehérneműek hímzése főzhető fonállal, **díszzászlók,** jelvények készítése, párnák montorozása **Pethő** kézimunka szakiparában, **Szent Anna-u. 10.** Családi címerek festése.

Szőrme bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmester, püspöki palota I. 31. v. 968

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, eladad, vagy becserél vitéz Nagy János, Hatvan-utca 11. Telefon: 26-19. 1874

Sírkövek műkőből és terméskőből **mészsalak** gyümölcsösök részére és **piros salak** kerti utakra kapható a **Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő-u. 2.** 554 v. v.

Fuvarleveleket felülvizsgál, visszatérítési és kártalanítási ügyeket vállal Mester András fuvarlevél felülvizsgáló iroda, Hatvan-utca 1. I. 38.

Lepedővásznat adok tengeriért vagy árpáért. — Sesztina-utca 4. Telefon: 39-63. 280

Aranyat, ezüstöt s briliánst napi árban veszek. Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas-u. 2. 61

Fiatalnő nadrágtartó és zoknitartó varrását gépkölcsönzéssel vállal, váltómést, varrást is vállal: Bencsik Istvánné, Balmazújváros, Bánlak II. 7. 305

Béby- és gyermekzoknik főzhető kivitelben megrendelhető **Pethő kéztmunka** iparában, **Szent Anna-u. 10.** Harisnyafejelés, talpalás, **Női kötöttkabátok készítése,** összeállítása hozott anyagból is. Telefon 32-41.

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró- és gépíróiskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. (Debreceni tankerületi királyi főigazgatói engedély száma 6475/1941—42.) Vidékieknek vasútkedvezmény, Batthyány-utca 1. 495

Lakáscsere

Szoba, konyha, előszoba, speizos lakásom elcserélem hasonlóval. Cím a kiadóban. 306

Lakás- és szobakereslet

Nyugdíjas özvegy édesanyámnak üres szobát keresek. Tímár-utca 18. Szennyesi.

Egyetemista fiatalember bútorozott szobát keres szeptember elsejére. November 1-től fűtéssel. Lehetőleg központban. — Ajánlatokat „Szeptember" jeligére a kiadóhivatalba. 215

Kereslet

Golyósprést, középnagyságút, megvételre keresünk. József kir. hg.-u. 16. Nyomda.

Öcska vasat, fémet, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Passzirozó gépet megvételre keresek. Maróthy György-utca 21. Kizárólag délután 3 órakor. 312

Használt 100, 150, 200 literes boroshordót keresek megvételre. Rakovszky-u. 42. I. 3. 843

Aranyat, ezüstneműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Zenélőórát, régi vázát, zenélő képet megvételre keresek. Maróthy Gy.-utca 21., délután 3—4-ig. 696

Taposókádat keresek megvételre. Rakovszky-u. 42. I. 3. 844

Henteseknek és nészárosok figyelmébe! Csonthuladékot a legmagasabb napiáron veszek Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26—94 938

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája, József kir. h.-u. 16. 631

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84, telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívül. 573

Autó, motor, kerékpár

Nyersolaj traktor eladó, vele 1070-es cséplő. Gilányi-utca 17-c. 307

Butor

Miuek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac u. 71. sz. 1966

Használt bútorokat, irodai berendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v.

Modernháló, konyhaberendezés, kombinált szoba,rekamié, fotelek, szezlon, divány e'adó. Kossuth-utca 51. 71

Gazdasági termények

1000 drb. jófajta borszőlő gyökeres vesszőre ajánlatot kérek. „Szőlővesszö" jelígére a kiadóba. 842

Szőlő, gyümölcsös

Gyümölcsöst egy szoba, konyhás lakással keresek megvételre azonnali készpénzfizetésre. Irásbeli ajánlatokat „Tizezer pengő" jelígére a kiadóba kérek. 732

Eladó föld

Nádudvaron 10 kat. hold föld. Kabán pedig egy 350-es Méray motorkerék pár 90 százalékos gumikai eladó. Makláry József Kaba. 308

Eladó ingóság

Bekebeli minőségű, használt kisebb jégszekrény eladó. Bethlen-u. 50. sz. Házmesternél. 296

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap kiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén
Igazgató: Somogyi Gábor.